

ಭೇಗವಾನ್ ನಿಯಷಭನಾಥರು

ವಿದಾಯ ಯಃ ಸಾಗರವಾರಿವಾಸವಂ ।
 ವಧೂಮಿವೇಮಾಂ ವಸುಧಾಂ ವಧೂಂ ಸತೀಂ ॥
 ಮುಮುಕ್ಷುರಿಕ್ಷಾಯ ಕುಕುಲಾದಿರಾತ್ಮಾನ್ ।
 ಪ್ರಭುಃ ಪ್ರವರ್ತಿತ ಸಹಿಷ್ನುರಚ್ಚತಃ ।

ಆ ಅವಸರ್ಥದೇಶಾಲದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ದುಃಖಮು ಸುಷಮಿತೆಯ ಕಾಲಾವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಅವಶಿಸಿದ ಮೊದಲ ತೀರ್ಥಂಕರರು ಯಂತ್ರಭಾಧರು, ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಜನನವಾಯಿತು. ನಾಭಿರಾಜ ಮತ್ತು ಮರುದೇವಿ ಇವರ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು. ಅದುವರೆಗೂ ಭೋಗಭೂಮಿಯಾಗಿದ್ದು, ಕರ್ಮ ಭೂಮಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳತ್ತಿದ್ದ ಭರತಾವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳು ಕ್ಷಯವಾಗಿ ಜೀವನೋವಾಯವನ್ನು ಕಾಣದೆ ಪ್ರಚೆಗಳು ಭಯಗೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನೋವಾಯದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿದವರು ಯಂತ್ರಭಾಧರು.

ಅಸಿ, ಮಸಿ, ಕೈಗು, ವಾಸಿಂಜ್ವ, ವಿದ್ಯಾ, ಶಿಲ್ಪ ಇವು ಇವರು ಬೋಧಿಸಿದ ಜೀವನಮಾರ್ಗಗಳು. ಯಶಸ್ವಿ ಮತ್ತು ಸುನಂದಾ ಇವರ ಪತ್ತಿಯರು. ಯಶಸ್ವತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಭರತನೇ ಮೊದಲಾಗಿ ನೂರುಜನ ಪ್ರತಿರೂ ಬಾಹ್ಯಾ ಎಂಬ ಪ್ರತಿಯೂ ಜನಿಸಿದರು. ಸುನಂದೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಹುಬಲಿ ಎಂಬ ಪ್ರತಿನೂ ಸುಂದರಿ ಎಂಬ ಪ್ರತಿಯೂ ಜನಿಸಿದರು.

ಭರತ, ಭರತ ಖಿಂಡದ ಮೊದಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದನು. ಬಾಹುಬಲಿಯು ಮೊದಲ ಸಿದ್ಧ ಚಕ್ರಾಧಿತನಾದನು.

ಬಹುಕಾಲದವರೆಗೆ ಇಹದ ಸುಖ ಭೋಗ ಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಯಂತ್ರಭಾಧರಿಗೆ 'ನೀಲಾಂಜನೆ' ಎಂಬ ಅಪ್ಸರೆಯು ನೃತ್ಯಮಾಡುತ್ತ ಮಾಡುತ್ತ ಮೃತ್ಯುವಶಳಾಗಿ ಕರಗಿ ಹೋದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ವೈರಾಗ್ಯವುಂಟಾಯಿತು. ದೀಕ್ಷೆವಹಿಸಿ ತಪ್ಪೊನಿರತರಾದರು. ಘೋರ ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ, ಮುಕ್ತ ಪಥಗಾಮಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಮಾಡಿದರು. ತಾವು ಆಹಾರದಾನವನ್ನು ಪಡೆದು ಮನಿಸಿಗಳು ಆಹಾರದಾನವನ್ನು ಪಡೆವ ವಿಧಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಘೋರ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಫಾತಿಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದರು. ತೀರ್ಥಂಕರರಾಗಿ ಸಮವರ್ಜಣಾದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿ, ತತ್ತ್ವಬೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಸಕಲ ಜೀವ ರಾತಿಗಳಿಗೂ ಧರ್ಮಾರ್ಪಣವನ್ನು ಉಣಬಡಿಸಿದರು. ಇವರಿಂದಾಗಿಯೇ ಇವರು ಹುಟ್ಟಿದ ವಂಶಕ್ಕೆ ಇಕ್ಷ್ವಾಕುವಂಶವೆಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು.

ಯುಗಪ್ರವರ್ತಕರಾದ ಇವರನ್ನು ಆದಿಭಗವಂತ, ಆದಿತೀರ್ಥಂಕರ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಅಕ್ಷತಾ ಪುಂಜದಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರಭಾಧ

ಅಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರಭಾಧರ ನಿರಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ತಾವರೆಯ ಹೀರದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಸೋಂದದೆ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವರೆಯ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಪುಂಜಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ರತ್ನತ್ರಯ ಪರಿಪೂರ್ಣರೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಸ್ವಾಮಿಯ ಸುತ್ತೆ ಪ್ರಂಜಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಗಂಧಕಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿತರಾಗಿರುವರೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಭಾಮಂಡಲವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

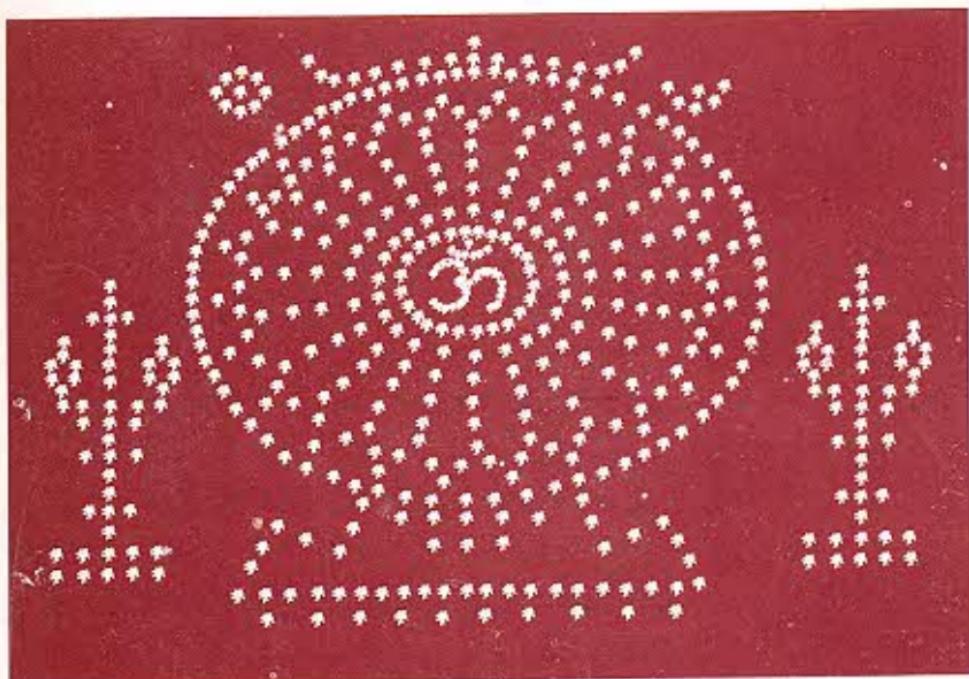
ಮತ್ತೆ ಎರಡು ಸುತ್ತೆ ಪ್ರಂಜಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಸ್ವಾಮಿಯು ಸಮವಸರಣ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಿಸಿರುವನೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಕೆಳಗೆ ಈತವನ್ನೂ ಮೇಲೆ ಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕುದಂಡವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿಯು ಇಕ್ಕಾವುವಂತಹವನೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಧ್ಯಮಲೋಕವಂದು ಸೂಚಿಸಲು ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರಘ್ನಿ ಬಿಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿಯ ಪೂಜಾಧಾರಾಗಿ ದೀಪಸ್ತಂಭಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿದೆ.

‘ಕ್ಯಾಲಾವಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಮಲವನ್ನು ಕೊಡಬಿ ಕೇವಲಿ -
ಯಾದವನೇ ನಿಮಕ್ಕಲನೇ, ನಿರಂಜನನೇ, ಜ್ಞಾನಾನಂದಮಯನೇ,
ಖಯಷಭನಾಥನೇ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಕಾಂತಿ, ತುಷ್ಟಿ, ಪೃಷ್ಟಿ, ಆಯುಷ್ಯ,
ಆರೋಗ್ಯ, ಬಲ, ಸಂಮೃದ್ಧಿಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡು’.

ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ತೀರ್ಥ್ಯಂಕರರು

ಚತುರ್ವಿಂಶತಿತೀರ್ಥ್ಯಾಂತಾನ್ ಚತುರ್ಗತಿನಿವೃತ್ತಯೇ।
ವೃಷಭಾದ್ರಿಮಹಾವೀರಪಯ್ಯಂತಾನ್ ಪ್ರಣಮಾಮ್ಯಂ॥

ಜನನ ಮರಣಗಳ ಚಕ್ರದಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಧರ್ಮತೀರ್ಥವನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವವರೇ ತೀರ್ಥಂಕರರು. ತರತಿ ತಾರಯತಿ ಇತಿ ತೀರ್ಥ: ತೀರ್ಥಂಕರೋತಿ ಇತಿ ತೀರ್ಥಂಕರ. ಸಂಸಾರ ಸಾಗರವನ್ನು ತಾವು ದಾಟ, ಇತರರೂ ಅದನ್ನು ದಾಟಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವವರೇ ತೀರ್ಥಂಕರರು. ಇವರಿಗೆ ಜಿನ, ಅರ್ಹತ್, ಅರಿಹಂತ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೆಸರುಗಳೂ ಇವೆ.

ತೀರ್ಥಂಕರರು ಭವಭವಗಳಿಂದಲೂ ಅಕ್ಷಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇ ಬಂದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದು ಜನರಿಗೆ ಅಷಿಂಸೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದವರು. ಇವರು ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಅಭಿಯವಸ್ತಿತವರು; ದಯ, ಅನುಕಂಪಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾರಿದವರು. ತೀರ್ಥಂಕರರಿಗೆ, ಗಭಾವತರಣ ಕಲ್ಯಾಣ, ಜನ್ಮಾಭಿಷೇಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಪರಿನಿಷ್ಠೆ ಮಣ ಕಲ್ಯಾಣ, ಕೇವಲಜ್ಞಾನ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಕಲ್ಯಾಣಗಳಿಂಬ ಪಂಚಕಲ್ಯಾಣಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ತೀರ್ಥಂಕರರಿಯವಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಲ್ಯಾಣ ಪರಂಪರೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ತೀರ್ಥಂಕರರಿಗೆ ಜನ್ಮದಿಂದಲೇ ಹತ್ತು ಅತಿಶಯಗಳು, ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದಾಗ ಹತ್ತು ಅತಿಶಯಗಳು, ದೇವತೆಗಳು ಮಾಡುವ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಅತಿಶಯಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಎಂಟು ಮಹಾಪ್ರತಿಹಾಯಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಅನಂತಜ್ಞಾನ, ಅನಂತದರ್ಶನ, ಅನಂತವೀರ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಂತಸುಖವೆಂಬ ಅನಂತ ಚತುಷ್ಪಾಯಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವರ ಉಪದೇಶವು ಇಹವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಸರ್ವ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮತಾ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಇವರ ದಿವ್ಯ ವಾಣಿಯನ್ನು ಆಗಮ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗೃಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವೇ ದ್ವಾದಶಾಂಗಗಳು.

ದರ್ಶಕಮಾನಕಾಲದ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ತೀರ್ಥಂಕರರು :

೧. ವೃಷಭ, ೨. ಅಜಿತ, ೩. ತಂಭವ, ೪. ಅಭಿನಂದನ, ೫. ಸುಮತಿ, ೬. ಪದ್ಮಪ್ರಭ, ೭. ಸುಪಾಶ್ಚ, ೮. ಚಂದ್ರಪ್ರಭ, ೯. ಪ್ರಷ್ಟದಂತ, ೧೦. ಶೀತಲ, ೧೧. ಶ್ರೀಯಾಂಸ, ೧೨. ವಾಸುಪೂಜ್ಯ, ೧೩. ವಿಮಲ, ೧೪. ಅನಂತ, ೧೫. ಧರ್ಮ, ೧೬. ಶಾಂತಿ, ೧೭. ಕುಂಥು, ೧೮. ಆರ, ೧೯. ಮಲ್ಲಿ, ೨೦. ಮನಿಸುಪ್ತ, ೨೧. ನಮಿ, ೨೨. ನೇಮಿ, ೨೩. ಪಾಶ್ಚ, ೨೪. ವರ್ಧಮಾನ.

ಭೂತಕಾಲದ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ತೀರ್ಥಂಕರರು :

೧. ನಿವಾರಣ, ೨. ಸಾಗರ, ೩. ಮಹಾಸಾಧು, ೪. ವಿಮಲಪ್ರಭ, ೫. ಶ್ರೀಧರ, ೬. ಸುದತ್ತ, ೭. ಅಮಲಪ್ರಭ, ೮. ಉದ್ಘರ, ೯. ಆಂಗಿರ, ೧೦. ಸಸ್ವತ್, ೧೧. ಸಿಂಥು, ೧೨.

೧೨. ಕುಸುಮಾಂಜಲಿ, ೧೩. ಶಿವಗಣ, ೧೪. ಉತ್ತಾಹ, ೧೫. ಜ್ಯಾನೇಶ್ವರ,
೧೬. ಪರಮೇಶ್ವರ, ೧೭. ವಿಮಲೇಶ್ವರ, ೧೮. ಯತೋಧರ, ೧೯. ಕೃಷ್ಣ,
೨೦. ಜ್ಞಾನಮತಿ, ೨೧. ಶುದ್ಧಮತಿ, ೨೨. ಶ್ರೀಭದ್ರ, ೨೩. ಆತಿಕಾಂತ, ೨೪. ತಾಂತ.

ಭವಿಷ್ಯತ್ತಾಲದ ತೀರ್ಥಂಕರರು:

೧. ಮಹಾಪದ್ಮ, ೨. ಸುರದೇವ, ೩. ಸುಪಾಶ್ಚ, ೪. ಸ್ವಯಂಪ್ರಭ,
೫. ಸರ್ವಾತ್ಮಾ ಭೂತ, ೬. ದೇವಪುತ್ರ, ೭. ಕುಲಪುತ್ರ, ೮. ಉದಂಕ, ೯. ಪ್ರೌಷ್ಟಿಲ,
೧೦. ಜಯಕೀರ್ತಿ, ೧೧. ಮುನಿಸುವ್ರತ, ೧೨. ಆರ, ೧೩. ನಿಷ್ಪಾಪ,
೧೪. ನಿಷ್ಪಾಯ, ೧೫. ವಿಷ್ವಲ, ೧೬. ನಿಮುಲ, ೧೭. ಚತುರ್ಗುಪ್ತ,
೧೮. ಸಮಾಧಿಗುಪ್ತ, ೧೯. ಸ್ವಯಂಭೂ, ೨೦. ಅನಿವೃತ್ತಕ, ೨೧. ಜಯ,
೨೨. ವಿಜಯ, ೨೩. ದೇವಪಾಲ, ೨೪. ಅನಂತವೀರ್ಯ.

ಅಕ್ಷತಾ ಪ್ರಂಜದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಂಕರರು :

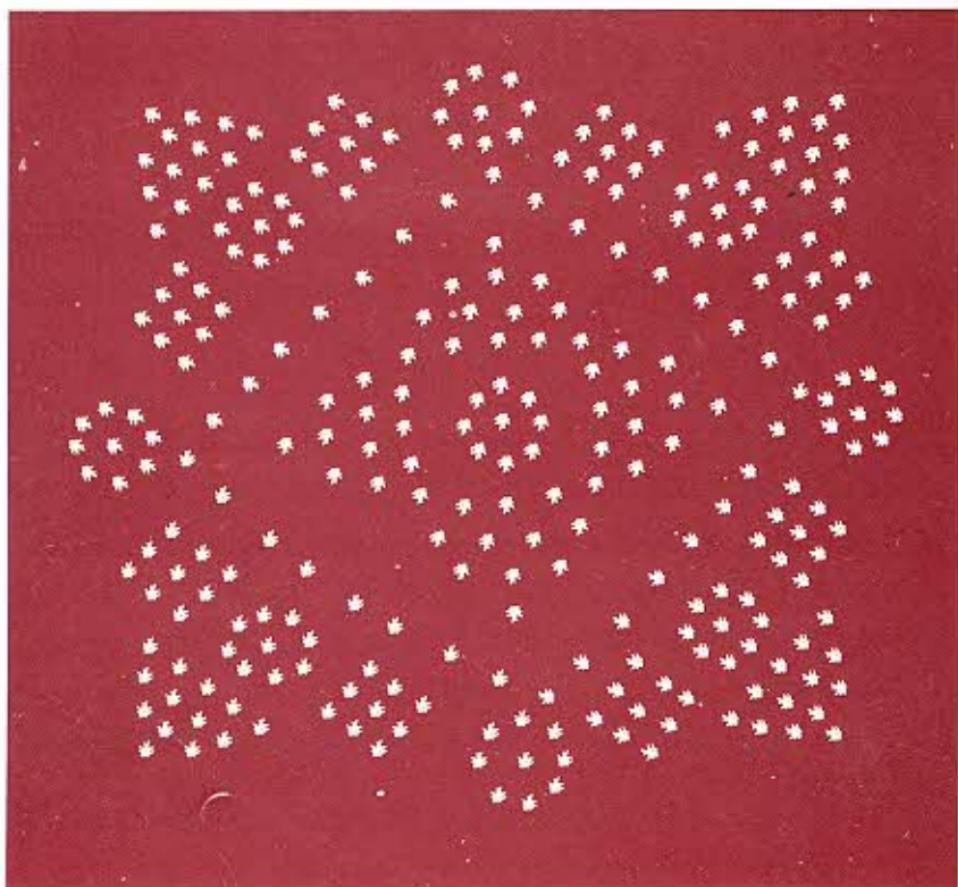
ಅನಂತಚತುಷ್ಪಯ ಧಾರಿಯಾದ ತೀರ್ಥಂಕರರನ್ನು ಓಂಕಾರದ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಓಂಕಾರದ ಸುತ್ತಲೂ ಮೂರು ಸುತ್ತು ಶಿಳಿ ಪ್ರಂಜಗಳನ್ನಿಡಲಾಗಿದೆ. ಅದು ಭೂತ, ಭವಿಷ್ಯತ್, ವರ್ತಮಾನಕಾಲದ ಶಿಳಿ ತೀರ್ಥಂಕರರನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಪತ್ರಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಇಟ ಪ್ರಂಜಗಳನ್ನಿಬ್ಬು ಮೂರುಕಾಲದ ತೀರ್ಥಂಕರರನ್ನೂ ಅನಂತಚತುಷ್ಪಯಧಾರಿಗಳಿಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ತೀರ್ಥಂಕರ ಮಂದಲದ ಕೆಳಗೆ ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸಿ ಮೇಲೆ ಭತ್ತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರು ಜಗತ್ತನ್ನು ಬೆಳಗುವಂತೆ ತೀರ್ಥಂಕರರ

ಧರ್ಮೋಪದೇಶವು ಜಗತ್ತನ್ನು ಬೆಳಗುತ್ತಿರಲಿ.

ಅವರ ಆಗಮ ಸೂಚಕವಾದ ದೀಪಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿರಲಿ.

ನವದೇವತೆಗಳು

ಶ್ರೀಮಜ್ಞನೇಂದ್ರ ಸಿದ್ಧ ಮಾಯು ಪಾಧ್ಯಾಯ ಸರ್ವಾಧುನಿಕರಾನ್ |
ಶ್ರೀಚನವ್ಯಾಪಾಗಮಚೈತ್ಯ ಚೈತ್ಯಗ್ರಹಸಹಿತಾನ್ವಾವದೇವತಾ ಯಚೇ ||

೧. ಆರಹಂತರು, ೨. ಸಿದ್ಧರು, ೩. ಆಚಾರ್ಯರು, ೪. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು, ೫. ಸರ್ವಸಾಧುಗಳು, ೬. ಜೀನಧರ್ಮ, ೭. ಜೀನಾಗಮ, ೮. ಜಿನಚೈತ್ಯ (ಜೀನಬಿಂಬ), ೯. ಜೀನಚೈತ್ಯಲಯಗಳಿಗೆ ನವದೇವತೆಗಳಿಂದು ಹೆಸರು. ಇವರಿಗೆ ಜ್ಯೇಂದ್ರಿಯರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾನ್ಯತೆಯಿದೆ.

(ಆರಹಂತರು, ಸಿದ್ಧರು, ಆಚಾರ್ಯರು, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮತ್ತು ಸರ್ವಸಾಧುಗಳ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಅಕ್ಷತಾಪುಂಜದ ಭಾಗವನ್ನು ನೋಡಿ. ಪು-೨೫).

ಅಂತಿಂಶಾತ್ಮಕವಾದ, ಸರ್ವಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಹಿತಕಾರಕರಾದ ಜೀನರಿಂದ ಉಪದೇಶಿತವಾದ ಧರ್ಮವೇ ಜೀನಧರ್ಮ.

ಆರಹಂತರಿಂದ ಉಪದೇಶಿತವಾದ ಜ್ಯೋಂವನನ್ನು ಗಣಧರರು ಆಗಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಭವ್ಯರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೇ ಜೀನಾಗಮಗಳು.

ಚೈತ್ಯವೆಂದರೆ ಜೀನಬಿಂಬ. ಬಿಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಆರಹಂತರ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯು ಬಿಂಬಿಸಿರುವಂತೆ ಸಂಕೇತಿಸುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಜೀನಬಿಂಬಗಳು ಅಥವಾ ಜೀನಚೈತ್ಯಗಳು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ತೀರ್ಥಂಕರರು ಗಂಧಕುಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಮಾನರಾಗಿರುವಂತೆ ಭಾವಿಸಿ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಬಸದಿಗಳೇ ಜೀನಚೈತ್ಯಲಯಗಳು.

ಈ ನವದೇವತೆಗಳ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧಚಕ್ರವೆಂದೂ ಕರೆಯಲ್ಪತ್ತಾರೆ. ನವದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದರಿಂದ ಇಷ್ವಾಧರ್ಮ ಸಿದ್ಧಿಗಳು ಒದಗುತ್ತವೆಯೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಈ ಹೆಸರಿದೆ (ಸಿದ್ಧಚಕ್ರ, ಯಂತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ).

ಅಕ್ಷತಾಪುಂಜದಲ್ಲಿ ನವದೇವತೆಗಳು

ನಂದುವೆ ನವದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅದರ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಂಚಕಲ್ಯಾಣಗಳನ್ನೂ, ನಾಲ್ಕು ಅನುಯೋಗಗಳನ್ನೂ, ಮೂರು ರತ್ನಗಳನ್ನೂ ಒಂದು ಕೇವಲಜ್ಯಾಂವನವನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಿ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾಲ್ಕುದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಪುಂಜಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಷ್ಟ ಮನೋಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನವದೇವತೆಗಳು ಭದ್ರವಾಗಿರಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಇವುಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

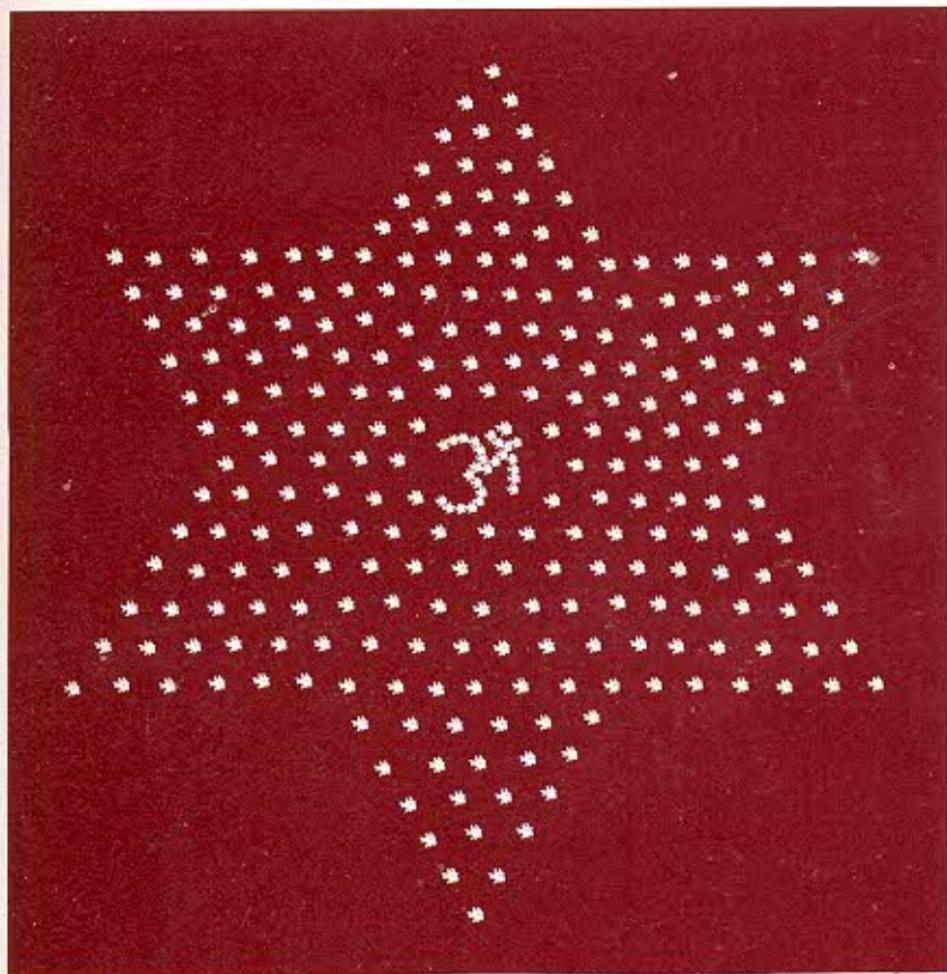
ಈ ಮಂಡಲದಸುತ್ತಲೂ ಹನ್ನೆರಡು ನವದೇವತೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನೂರೆಂಟು ಬಾರಿ ನವದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ನಾಲ್ಕು ಅನುದಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ನವದೇವತಾಪುಂಜವನ್ನು ಹಾಕಿ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮತ್ತೆ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯೂ ಪಂಚಕಲ್ಯಾಣಗಳನ್ನೂ, ನಾಲ್ಕು ಅನುಯೋಗಗಳನ್ನೂ ಮೂರು ರತ್ನಗಳನ್ನೂ, ಒಂದು ಕೇವಲಜ್ಯಾನವನ್ನೂ ಹಾಕಿ ಈ ಸೃಂಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿರಲೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

‘ಅರಹಂತರೂ ಸಿದ್ಧರಾಬಾಯರುಪಾಧ್ಯಾಯ ವರಸವರ ಸಾಧುಜನ ಧರ್ಮಾಗಮ ಉರುಂಟ್ಯ ಚೈತ್ಯಾಲಯವರಮು ನವದೇವತೆಗಳಿಗೆ’ ಜಯ ಮಂಗಳಂ ನಿತ್ಯ ತುಭ ಮಂಗಳಂ

ಸಿದ್ಧಿಪದೇವವರ ಸೃಂಗೆ ನಮ್ಮನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಿಗೇರಿಸಲಿ.

ಪದ್ದಾದ್ರವ್ಯಗಳು

ಜೀವ ಪೃಥ್ವಿಲ ಧರ್ಮ ಬಳಕ ಧರ್ಮಾಕಾಶ | ವಾವಾಗ ಕಾಲವೆಂದಿವನು ||
ಭಾವಿಸುವಸ್ತುಗಳಾರಿವು ನೇರೆ ತುಂಬಿ | ತ್ಯಾಪಾಯುವಲಯದೊಳಿಮುವು ||

ಜೀವ, ಪುದ್ಗಲ, ಧರ್ಮ, ಆರ್ಥಿಕ, ಆಕಾಶ, ಕಾಲ ಇವು ಷಡ್‌ದ್ರವ್ಯಗಳು.

೧. ಜೀವ ದ್ರವ್ಯ : ಜೀವದ್ರವ್ಯವು ಜೀತನಾತ್ಮಕವಾದದ್ದು. ಜ್ಯಾಫೋಪಯೋಗ, ದರ್ಶನಯೋಗವು ಇದ್ದು. ಜೀವದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ವಂಚೀಂದ್ರಿಯದಿಂದ ಮೊದಲು ಗೊಂದು ಪಂಚೀಂದ್ರಿಯದವರೆಗೂ ಬೇಧಗಳಿವೆ. ಪಂಚೀಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಂಭ್ರಂಷೆಂದ್ರಿಯ ಜೀವ, ಅಸಂಭ್ರಂಷೆಂದ್ರಿಯ ಜೀವ, ಅಂದರೆ ಮನಸ್ಸಿಃ ಜೀವ, ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದ ಜೀವ ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಎರಡು ಬೇಧಗಳಿವೆ.

ಒಂದು ಕ್ಷಣಿಕ್ಕೆ ರಿಂದ ಸಲ ಹುಟ್ಟಿ ಸಾಯಿವ ನಿಗೋಧ ಜೀವಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಗರೋಪಮಾಲಾದವರೆಗೂ ಜೀವಿಸುವ ಆಕ ಮೀಂದರವರೆಗೂ ಜೀವಗಳ ವ್ರಬೇಧಗಳಿವೆ.

ಈ ಜೀವನೇ ಕಾಲಲಭ್ಯಯನ್ನು ಪಡೆದು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವದೆಡು ಮುಕ್ತ ನಾಗುತ್ತಾನೆ.

೨. ಅಜೀವದ್ರವ್ಯ : ಸ್ವಸಂವೇದನ ಜ್ಯಾಫೋಲ್ಲಿರುವ ಜೀತನೆಲ್ಲಿರುವ ಜಡವಸ್ತುವಿಗೆ ಅಜೀವ ದ್ರವ್ಯವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪುದ್ಗಲ, ಧರ್ಮ, ಆರ್ಥಿಕ, ಆಕಾಶ, ಕಾಲ - ಇವು ಅಜೀವ ದ್ರವ್ಯಗಳು.

ಪುದ್ಗಲದ್ರವ್ಯ : ಪುದ್ಗಲದ್ರವ್ಯವು ಮೂರ್ತಿವಾದದ್ದು. ಎಂದರೆ ಕಣ್ಣಗೆ ಕಾಣುವಂತಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ರೂಪ, ರಸ ಗಂಧ, ಸ್ವರ್ಥಗಳುಂಟು; ತರೀರ, ಇಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳು, ಮನಸ್ಸು, ಕರ್ಮ -ಇವೆಲ್ಲ ಪುದ್ಗಲಗಳು. ಪುದ್ಗಲದಲ್ಲಿ ಅಣು ಮತ್ತು ಸ್ಥಂದ ಎಂಬ ಎರಡು ರೂಪಗಳುಂಟು. ಮತ್ತೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಆರು ಬೇಧಗಳುಂಟು:

ಸ್ಮಾಲ ಸ್ಮಾಲ	: ಬಂಡೆ ಮುಂತಾದವು.
ಸ್ಮಾಲ	: ನೀರು ಎಣ್ಣೆ ಮುಂತಾದವು
ಸ್ಮಾಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮ	: ಹೊಗೆ ನೆರಕು ಬೆಳಕು ಮುತಾದವು
ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸ್ಮಾಲ	: ರುಚಿ, ವಾಸನೆ, ಶಬ್ದ ಮುಂತಾದವು
ಸೂಕ್ಷ್ಮ	: ಎರಡು ಅಣುಗಳು ಸೇರಿದ ಸ್ಥಂದ
ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮ	: ಕಾರ್ಮಣ, ಭಾಷಾ, ತೈಜಸ ವರ್ಗಣಗಳು.

ಪುದ್ಗಲದ ರೂಪ ವ್ರಬೇಧವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ ಹಬ್ಬಿದೆ. ಆದರೆ ಇವು ಜಡವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

೩. ಧರ್ಮದ್ರವ್ಯ : ನೀರು ಮೀನಿನ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಧರ್ಮದ್ರವ್ಯವು ಜೀವ ಪುದ್ಗಲಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾದ ದ್ರವ್ಯವಾಗಿದೆ.

೭. ಅಥಮ್ ದ್ರವ್ಯ : ಹೇಗೆ ಮರದ ಸರಕು ಪಥಿಕನಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲು ನಿಮಿತ್ತವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಅಥಮ್ ದ್ರವ್ಯವು ಜೀವ ಪುದ್ಗಲಗಳ ನಿಲಗಡೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾದ ದ್ರವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದೂ ಸಹ ಲೋಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಅಮೂರ್ತ ಅವಿಂದ ದ್ರವ್ಯವಾಗಿದೆ.

೮. ಆಕಾಶ ದ್ರವ್ಯ : ಜೀವ ಅಜೀವಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದೇ ಆಕಾಶದ್ರವ್ಯ - ಲೋಕಾಕಾಶ, ಅಲೋಕಾಕಾಶ ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಏಧ.

೯. ಕಾಲ ದ್ರವ್ಯ : ಬಿಡಿ ಮುತ್ತಿನ ರಾಶಿಯಂತೆ ಅಥವಾ ಮಣಿ ರಾಶಿಯಂತೆ ಲೋಕದ ತುಂಬ ಆವರಿಸಿರುವ ಅಮೂರ್ತದ್ರವ್ಯ. ಕಾಲವು ವರ್ತನಾ ಲಕ್ಷಣ ವ್ಯಾಖ್ಯಾದ್ದು. ಜೀವ ಪುದ್ಗಲಗಳ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಕಾಲವೇ ಕಾರಣ.

ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರದೇಶತ್ವವಿಲ್ಲದೆ ಖಿಂಡಿಯಿಂದ ವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಸ್ತಿಕಾಯವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಬಹುಪ್ರದೇಶಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಸ್ತಿಕಾಯವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಲೋಕದ ತುಂಬ ಆರು ದ್ರವ್ಯಗಳು ತುಂಬಿದೆ.

ಅಕ್ಷಾತಾಪ್ರಂಜೆಯಲ್ಲಿ ಷಡ್ ದ್ರವ್ಯಗಳು :

ಸಮೀನಾಂತರ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಹಾಯುವಂತೆ ಎರಡು ಶ್ರೀಕೋಣಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವು ಜೀವ - ಅಜೀವಗಳ ಸಂಕೇತ.

ಜೀವ ಅಜೀವ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಲೋಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಿವೆ ಎನ್ನುವ ಸಂಕೇತವನ್ನು ಎಲ್ಲಿದೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಿರುವ ಅಕ್ಷಾತಾಪ್ರಂಜಗಳ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜೀವ ಅಜೀವ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲಿಡೆ ಪರಸ್ಪರ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಕಂಡರೂ ಅವುಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ ಎಂಬ ಸಂಕೇತವನ್ನು ಶ್ರೀಭೂಜದ ಆರು ಮೂಲಗಳು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ನಡುವೆ ಅಜೀವ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಜೀವದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಜೀವಭಾವದಲ್ಲಿ ನೆಲಸುವುದೇ ಷಡ್ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವುದರ ಉಪಯೋಗ.

ಜೀವ ಭಾವವು ನಮ್ಮೆಭಾವವನ್ನು ಜಾಗ್ರತ್ತಗೊಳಿಸಲಿ.

ತನ್ನತನವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿ.

ಸಪ್ತತತ್ತ್ವಗಳು

ॐ

ಜೀವತತ್ತ್ವವನು ನಿರ್ಜೀವತತ್ತ್ವವನಾಸ್ತಿ | ವಾವಿದ್ವಬಂಧತತ್ತ್ವಗಳಾ ||
ಭಾವಸಂಪರೆಯು ನಿರ್ಜರೆ ಮೋಕ್ಷತತ್ತ್ವವಿಂ | ತೀ ವಿಧದಿಂದೇಳು ಕೇಳು||

ಜೀವ, ಆಜೀವ, ಆಸ್ತ್ರವ, ಬಂಧ, ಸಂವರ, ನಿಜರ ಮತ್ತು ಮೋಹನ ಇವು ಸವ್ಯತ ತತ್ತ್ವಗಳು.

ಜೀವತತ್ತ್ವ:

ಜೀವವು ಚೇತನಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆ; ಉಪಯೋಗಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆ. ಉಪಯೋಗ ವೆಂದರೆ ಪರಿಣಾಮ. ಜ್ಞಾನೋಪಯೋಗ, ದರ್ಶನೋಪಯೋಗ ಇವು ಜೀವನ ಲಕ್ಷಣಗಳು.

ಆಜೀವತತ್ತ್ವ:

ಚೈತನ್ಯಾದಿ ಗುಣಗಳಲ್ಲದಿರುವುದು ಅಜೀವ ದ್ರವ್ಯ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ, ಅಧಮ, ಆಕಾಶ ಮತ್ತು ಕಾಲವೆಂಬ ಐದು ಭೇದಗಳುಂಟು. ಪ್ರಥಮ ದ್ರವ್ಯವು ಮೂರ್ತಿ ದ್ರವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣಪುಂಡಿ, ರುಚಿಯುಂಟು, ವಾಸನೆಯುಂಟು, ಸ್ವರ್ಥಪುಂಡಿ ಮತ್ತು ಶಬ್ದಪುಂಡಿ. ಉಳಿದ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಅಂದರೆ ಧರ್ಮ, ಅಧರ್ಮ, ಆಕಾಶ ಮತ್ತು ಕಾಲ - ಇವುಗಳು ಅಮೂರ್ತವಾಗಿವೆ. ಕಾಲದ್ರವ್ಯವು ಬಿಡಿ ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ತುಂಬಿರುವ ವಿಂಡದ್ರವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಅಖಿಂಡ.

ಆಸ್ತ್ರವತತ್ತ್ವ:

ಜೀವನಲ್ಲಿ ಅವನ ಯೋಗನಿಧಿತವಾಗಿ ಕರ್ಮಪ್ರಧಾಲಗಳು ಬರುವುದು ಆಸ್ತ್ರವತತ್ತ್ವ. ಮನವಚನಕಾಯಗಳಕ್ಕಿಯೆಗೆ ಯೋಗವೆಂದು ಹೆಸರು. ರಾಗದ್ವೇಷಾದಿಗಳಿಗೂಳಗಾದ ಜೀವದ ಮನೋವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಚಲನೆಗಳಿಂದ ಶುಭಾಶುಭ ಪರಿಣಾಮದ ಕರ್ಮಪ್ರಧಾಲವು ಜೀವದೊಳಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಬರುವುದು. ಐದು ಬಗೆಯ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ, ಐದು ಬಗೆಯ ಆರತಿ, ಐದುಬಗೆಯ ಪ್ರಮಾದ, ಮೂರುಬಗೆಯ ಯೋಗ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕುಬಗೆಯ ಕಷಾಯಗಳಿಂದ ಆಸ್ತ್ರವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಂಧತತ್ತ್ವ:

ಆಸ್ತ್ರವವಾದ ಕರ್ಮಪ್ರಧಾಲಗಳು ಜೀವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂಧವಾಗುವುದು ಬಂಧತತ್ತ್ವ.

ಸಂವರತತ್ತ್ವ:

ಕರ್ಮಗಳ ಬರುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಸಂವರತತ್ತ್ವ ಅಂದರೆ ಆಸ್ತ್ರವವನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಸಂವರ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಗುಪ್ತಿಗಳು, ಐದು

ಸಮಿತಿಗಳು, ಹತ್ತು ಧರ್ಮಗಳು, ಹನ್ನರದು ಅನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಗಳು ಇವ್ವತ್ತರದು ಪರೀಷದಗಳ ಜಯ, ಐದುಪ್ರಕಾರದ ಚಾರಿತ್ಯ ಎಂಬುವು ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿವೆ.

ನಿರ್ಜರತತ್ವ :

ಪೂರ್ವನಿಬಧ್ಯ ಕರ್ಮಪುದ್ಗಲಗಳು ಆತ್ಮಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವುದು.

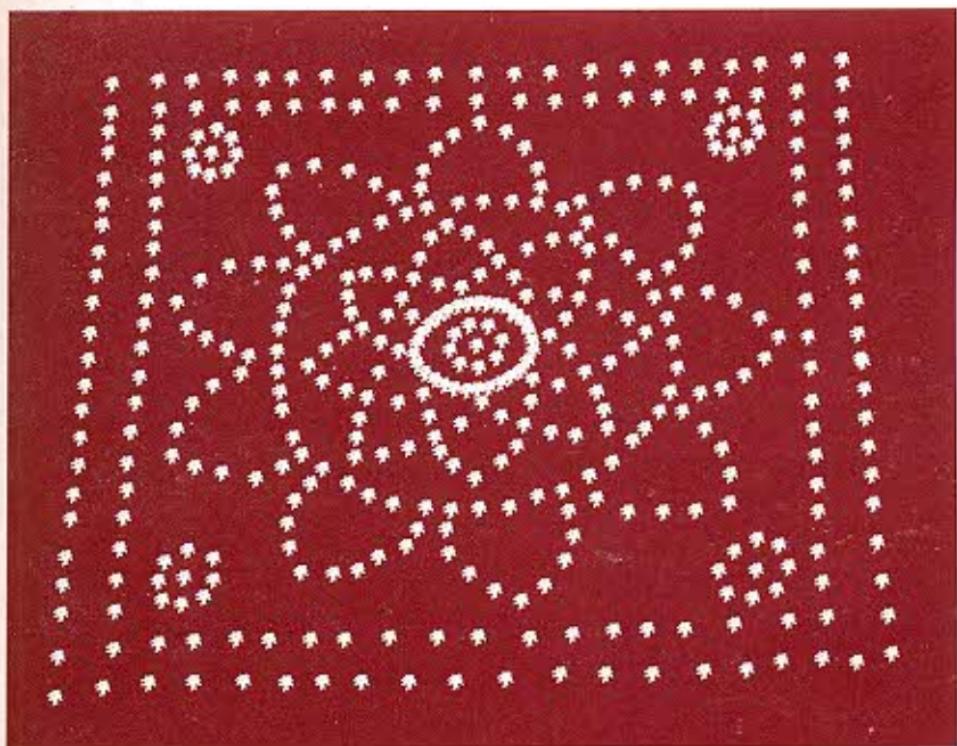
ಮೋಕ್ಷತತ್ವ :

ಸಪ್ತತತ್ವಗಳನ್ನು ನಂಬಿ ಕರ್ಮಮಲಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪಟ್ಟಗಳನ್ನು ಅರಿತವನಾದ ಜೀವನು ಕರ್ಮವೆಂಬ ಜಟಿಯು ಹಾಕುವ ಪಟ್ಟಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹ ಜೀವನಿಗೆ ಮರಳಿ ಸಂಸಾರದ ಹಂಗಿಲ್ಲ. ಜನನಮರಣಗಳ ತೋಳಲಾಟವಿಲ್ಲ. ಆ ಜೀವನು ಅನಂತ ಜ್ಞಾನ, ಅನಂತ ದರ್ಶನ, ಅನಂತವೀರ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಂತಸುಖಗಳಲ್ಲಿ ಲೀನನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಸೂಕ್ಷ್ಮತ್ವ ಅವಗಾಹನತ್ವ, ಆಗುರುಲಘುತ್ವ, ಅವ್ಯಾಭಾದತ್ವ ಎಂಬ ಆಮೂರ್ತ ಗುಣಗಳು ಮುಕ್ತ ಜೀವನಲ್ಲಿ ನೆಲಸುತ್ತವೆ.

ಆಳ್ವಿಕಾ ಪ್ರಂಜದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತತತ್ವಗಳು

ಸಪ್ತತತ್ವಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಸಹಜ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಓಂಕಾರವನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಓಂಕಾರದ ಸುತ್ತಲೂ ಏಳು ಏಳು ಪದ್ಧತಿಗಳು. ಪದ್ಧದ ಸುತ್ತ ಮತ್ತೆ ಏಳು ಏಳು ಪ್ರಂಜಗಳು ಇವು ಸಪ್ತತತ್ವಗಳನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತವೆ. ಕರ್ಮಲಪತ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಹಾಕಿರುವ ಮೂರು ಮೂರು ಪ್ರಂಜಗಳು ರತ್ನತ್ಯಯಗಳ ಸಂಕೇತವಾಗಿವೆ. ಸಪ್ತತತ್ವಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಆರು ಆರು ಪ್ರಂಜಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ವರ್ತುಲವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಆರು ದ್ರವ್ಯಗಳು ಲೋಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹುಂಬಿರುವ ಸಂಕೇತ. ಈ ವರ್ತುಲಗಳ ಸುತ್ತಾ ಮತ್ತೆ ಸಪ್ತತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಮಿಸು ವಂತೆ ಏಳು ಏಳು ಪ್ರಂಜಗಳ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೆಳಗೆ ಬಿಡಿಸಿರುವ ಪೀಠದಲ್ಲಿಯೂ ಸಪ್ತತತ್ವಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೇಲೆ ಕರ್ಮಮಲಗಳ ಜಾಲವನ್ನು ಬೇಧಿಸಿದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಶೈನ್ವಂತವನ್ನು ಸಾರಲು ಭತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನವಪದಾರ್ಥಗಳು

ಕಾ ಪರಿ ಸಹ್ಯತ್ತತ್ವ ವನರಿಪುದು ಷೃಂಗಾ | ವಾಪವೆರಡು ಕೂಡಲಲ್ಲಿ ||
ರೂಪಿಸೊಂಭತ್ತು ಪದಾರ್ಥಗಳವರ ಸ್ವ | ರೂಪವ ಕೇಳಿಲೆ ಭವಾ ||

ಸಪ್ತ ತತ್ತ್ವಗಳಿಗೆ ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ನವಪದಾರ್ಥಗಳಾಗುತ್ತವೆ. (ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕೆಗಾಗಿ ನೋಡಿ: ಸಪ್ತ ತತ್ತ್ವಗಳು ಪು. ೪೬)

ಆಸ್ರವ ಬಂಧ ಎಂಬ ಎರಡು ತತ್ತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಏತ್ತವಾಗಿವೆ. ಆಸ್ರವದಲ್ಲಿಯೂ ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳುಂಟು, ಬಂಧ ತೇಣಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳುಂಟು.

ಯಾವ ಜೀವದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಸ್ತಾಪಾದ ರಾಗವಿದೆಯೋ, ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಕಂಪಯುತ್ತವಾದ ಪರಿಣಾಮವಿದೆಯೋ, ಯಾವುದರಮನಸ್ಸು ನಿರ್ಮಾಲವಿದೆಯೋ ಇಂತಹ ಜೀವಕ್ಕೆ ಪುಣ್ಯಸ್ವವಾಗುವುದು.

ಆರಹಂತ, ಸಿದ್ಧ, ಸಾಧು ಇವರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ, ಧರ್ಮಾನುರಾಗ ಮತ್ತು ಗುರುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವಿಕೆ ಇವೆಲ್ಲ ಪ್ರತಸ್ತಾಪಾಗಳಾಗಿವೆ.

ಲೋಕದ ದುಃಖವನ್ನೂ ಹಸಿವನ್ನೂ ಕಷ್ಟಕಾರಣವನ್ನೂ ಕಂಡು ಮನಸ್ಸುಕರಿಗಿದರೆ ದುಃಖ ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ದೂರಮಾಡಲು ಹಾತೊರಿದರೆ ಅದನ್ನು ಅನುಕಂಪವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಜೀವ ದಯೆಯೇ ಅನುಕಂಪ. ಇದರಿಂದ ಪುಣ್ಯ ಬಂಧ.

ಕ್ರೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯ ಲೋಭ ಇವು ಒಟ್ಟಾಗಿಯಾಗಲೇ ಒಂಟಿಂಟಿಯಾಗಿಯಾಗಲೇ ಜೀವಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಕ್ರೋಧಿಗೊಳಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕಲುಷಿತವೆನ್ನುವರು.

ಅಂತಹ ಕಾಲುಷ್ಯ ಚಾಳಿಗೂ ಆಗಬಹುದು. ಜೀವದ ಯಾವಯಾವ ಭಾವಗಳಿಂದ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಪಾಪ ಪುಣ್ಯಗಳ ಆಸ್ರವವಾಗುವುದೋ ಆ ಭಾವದ ನಿರ್ಮಿತ್ವದಿಂದ ಜೀವವು ಪರಿಹಾರಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗುವುದು.

ನವ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ ಪುಣ್ಯ ಪಾಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳಲ್ಲಾ ಆಸಕ್ತಿರಾದರೆ ಮೋಕ್ಷಸುಖವು ಲಭಿಸಲಾರದು. ಪುಣ್ಯ ಪಾಪಗಳಿಂದ ಬೇರೆಯಾದ ಸ್ವಸ್ಥರೂಪದಲ್ಲಿ ಸ್ವಚಾರಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೀವನು ತನ್ನಯನಾದರೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ಅತುಭದ್ರಿಂದ ತುಭದಕಡೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿ, ತುಭದ್ರಿಂದ ತುದ್ದನಾಗುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಬಗೆಯಿತ್ತಾ ತನ್ನ ಆತ್ಮನೆಡೆಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಸಮಾಧಿಸ್ಥನಾಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ನವಪದಾರ್ಥದ ಆಶಯ.

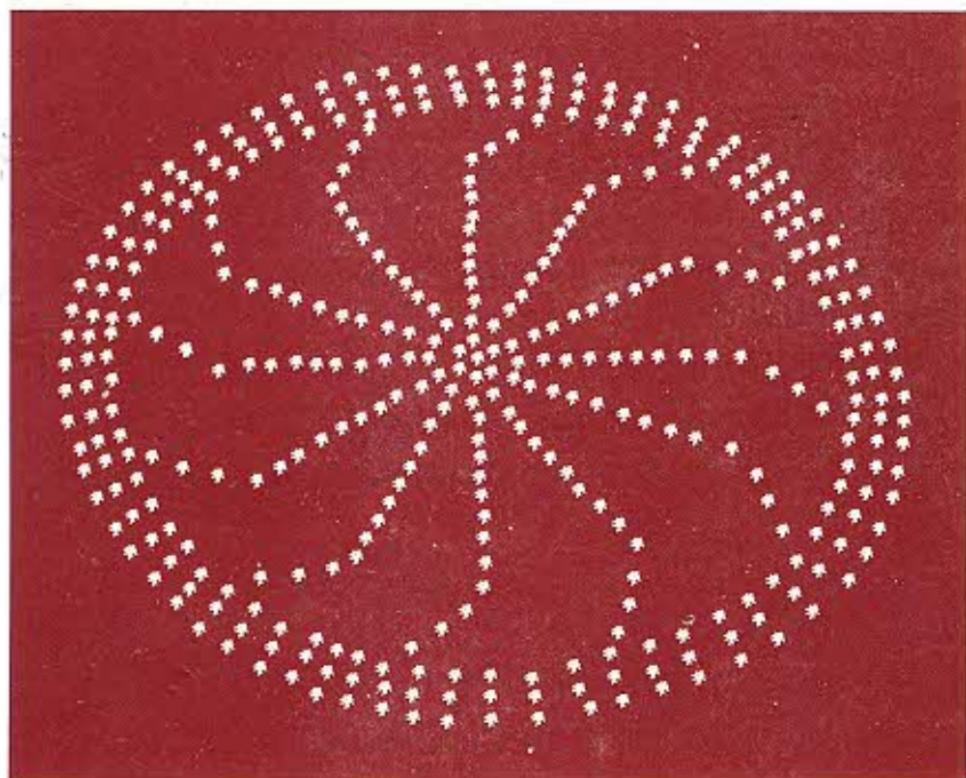
ನವಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಡುವುದೇ ಸಮೃದ್ಧರ್ಥನ. ಅದನ್ನು ವಿವೇಚಿಸುವುದೇ ಸಮೃಜ್ಞನ, ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಉದಾಸೀನಭಾವವನ್ನು ತಾಳುವುದೇ ಸಮೃಗ್ಂಜರಿತ - ಇವೇ ನವಪದಾರ್ಥದ ರಹಸ್ಯ.

ಅಕ್ಷರಾವುಂಜದಲ್ಲಿ ನವ ಪದಾರ್ಥಗಳು

ನವಪದಾರ್ಥಗಳ ಗಂಟುಗಳಿಂದ ಬೇರೆಯಾದ ನವದೇವತೆಗಳು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಕ್ಷರ ಸುಖಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಪರಿಪೂರ್ಣರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಸೂಚಿಸಲು ಅಕ್ಷತೆಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಂಟುಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿದಿರುವ ಜೀವ ಭಾವವನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಹೆಣೆದಂತೆ ತೋರಿಸಿ ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಒಂಬತ್ತು ದಳಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಜೀವನು ಎಂಟುಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಹೆಣೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಒಂಬತ್ತು ಪದಾರ್ಥಗಳೇ ನಿರ್ಮಿತ ಕಾರಣವೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜೀವ, ಅಜೀವ, ಪುಣ್ಯ-ವಾಪ ಅಸ್ವವ, ಬಂಧ ಸಂವರ, ನಿಜರ, ಮೋಕ್ಷ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅವು ಸಂಕೀರ್ತಿಸುತ್ತವೆ. ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ನವದೇವತೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಶುದ್ಧನಾಗ ಬೇಕೆಂಬ ಜೀವನ ಹಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜೀವನು ಶುದ್ಧನಾಗಬೇಕಾದರೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ನಿಯಂತ್ರಣಾದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪದಾರ್ಥಗಳ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ನಮ್ಮನ್ನು

ಪದಾರ್ಥಗಳ ವ್ಯಾಸನದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸು.

ವ್ಯವಹಾರಕಾಲ ನಿಶ್ಚಯಕಾಲಮೆಂದದು ।
ದ್ವಿವಿಧವಾಗಿಯದದರಲ್ಲಿ ॥
ಹವಣಾದ ದಿನ ಮಾಸವರುಪ ಗಳಿಗೆ ಜಾವ ।
ಎಪ್ಯ ವ್ಯವಹಾರಕಾಲಗಳು ॥

ಕಾಲದ್ವಾವು ಅಮೂರ್ತವಾದದ್ದು, ಎಂದರೆ ಕಣ್ಣಗೆ ಕಾಣುವಂತಹುದಲ್ಲ; ಇದು ಅಜೀವ ದ್ರವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಕಾಲದ್ವಾವು ಮೂರು ಲೋಕವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಅನಾದಿ, ಅನಂತವಾದ ಈ ಜಗತ್ತು ಪರಿವರ್ತನಾಶೀಲವಾದದ್ದು. ಭರತ, ಐರಾವತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಉತ್ಸರ್ವಿಣಿ ಅವಸರ್ವಿಣಿ ಎಂಬ ಎರಡು ಕಾಲಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಉರುಳುತ್ತಾ ವಸ್ತುಗಳ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.

ಉತ್ಸರ್ವಿಣಿ, ಅವಸರ್ವಿಣಿ ಎಂಬ ಈ ಕಾಲಗಳು ಆರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಂತರ ವಸ್ತುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.

ಆ ಆರು ರೀತಿಗಳಿಂದರೆ :

ಉತ್ಸರ್ವಿಣಿ : ೧. ದುಃಖಮ ದುಃಖಮ, ೨. ದುಃಖಮ, ೩. ದುಃಖಮ ಸುಖಮ, ೪. ಸುಖಮದುಃಖಮ, ೫. ಸುಖಮ, ೬. ಸುಖಮಸುಖಮ.

ಅವಸರ್ವಿಣಿ : ೧. ಸುಖಮ ಸುಖಮ, ೨. ಸುಖಮ, ೩. ಸುಖಮದುಃಖಮ, ೪. ದುಃಖಮ ಸುಖಮ, ೫. ದುಃಖಮ, ೬. ದುಃಖಮ ದುಃಖಮ.

ಉತ್ಸರ್ವಿಣಿ, ಅವಸರ್ವಿಣಿ ಎಂಬ ಎರಡು ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದುಃಖಮ ಸುಖಮವಂಬ ಕಾಲವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶಿಳ ತೀರ್ಥಂಕರರು ಜನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅನುಭವ, ಉಪಭೋಗ, ಆಯುಷ್ಯ, ತರೀರದ ಎತ್ತರ ಇವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುವ ಕಾಲವನ್ನು ಉತ್ಸರ್ವಿಣಿ ಕಾಲವೆಂದೂ, ಅವುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುವ ಕಾಲವನ್ನು ಅವಸರ್ವಿಣಿ ಕಾಲವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಉತ್ಸರ್ವಿಣಿ, ಅವಸರ್ವಿಣಿ ಎರಡೂ ಕಾಲಗಳೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಕಲ್ಪಕಾಲ ವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕಾಲಚಕ್ರವು ಉತ್ಸರ್ವಿಣಿ, ಅವಸರ್ವಿಣಿ ಪ್ರಭೇದವಸ್ತುಂಟುಮಾಡುತ್ತಾ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಉರುಳುತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಕ್ಷತಾಪುಂಜದಲ್ಲಿ ಕಾಲಚಕ್ರ :

ಮಧ್ಯದ ಪುಂಜವು ಕಾಲಚಕ್ರದಿಂದ ಪಾರಾದ ಅರಹಂತರ ಚಿಹ್ನೆ. ಆ ನಡುವಿನ ಪುಂಜದ ಸುತ್ತ ಆರು ಪುಂಜಗಳನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳು : ೧. ಸುಖಮ ಸುಖಮ, ೨. ಸುಖಮ, ೩. ಸುಖಮ ದುಃಖಮ, ೪. ದುಃಖಮ ಸುಖಮ, ೫. ದುಃಖಮ ದುಃಖಮ - ಎಂಬ ಕಾಲ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

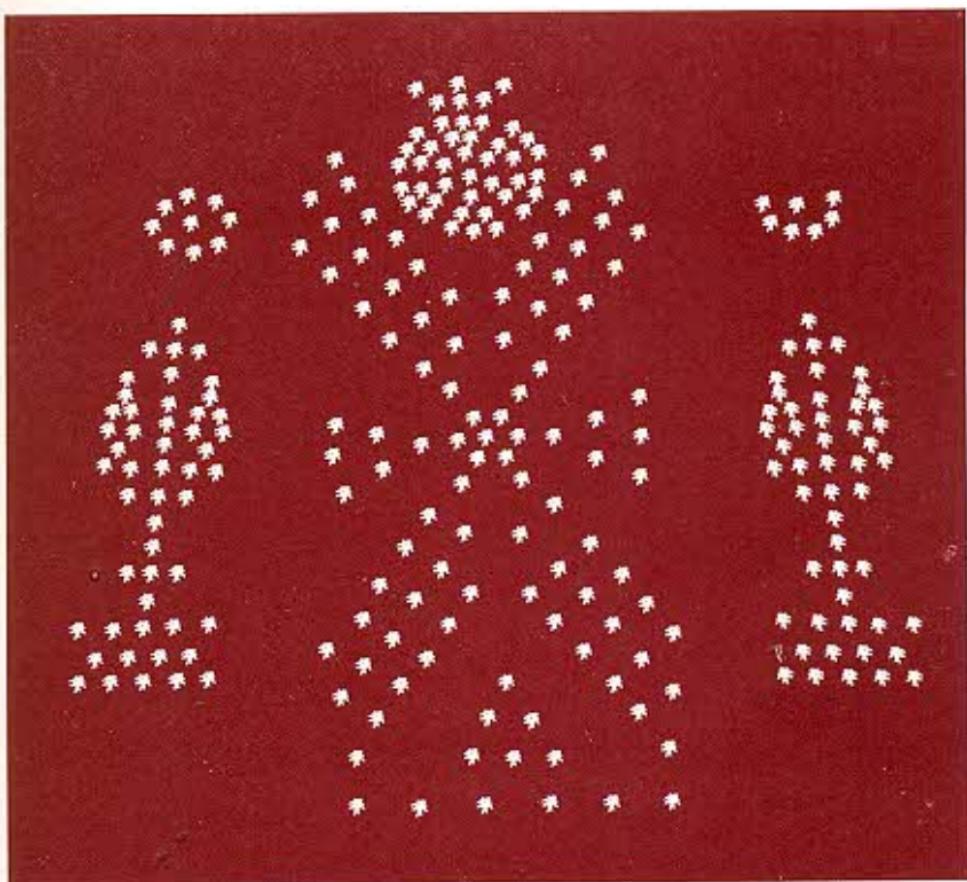
ಈ ಆರು ಆರು ಪುಂಜಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹನ್ನೆರಡು ಪುಂಜಗಳು ಸುತ್ತುವರಿದಿವೆ. ಅವುಗಳೂ ಸಹ ಉತ್ಸರ್ವಿಣಿ, ಅವಸರ್ವಿಣಿಯ ಕಾಲಭೇದಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ಹನ್ನೆರಡು ಪುಂಜಗಳ ಸುತ್ತ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವ ಹನ್ನೆರಡು ಚಕ್ರಗಳು ಮನುಷ್ಯ ಲೋಕದ ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಅಪುಗಳ ಸುತ್ತ ಆರು ಆರು ಪುಂಜಗಳು ಬಳಸಿರುವಂತೆ ಮೂರು ಸುತ್ತ ಪುಂಜಗಳನ್ನಿಡಲಾಗಿದೆ. ಆರು ಆರು ಪುಂಜಗಳು ಆರು ಮತುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಮೂರು ಸುತ್ತಗಳು ಭೂತ, ಭವಿಷ್ಯತ್, ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ಕಾಲಾಯ ತಸ್ಯೈ ನಮಃ

ಕಾಲವನ್ನು ಗೆದ್ದ ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸೋಣ

ಪದ್ಮ ಲೀತ್ಯೆಗಳು

ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೋಗಿಕೇ ಲೀತ್ಯಾ ಕಣಾಯೋದಯ ರಂಜಿತಾ।
ಭಾವತೋ ದ್ರವ್ಯತೋ ದೇಹಚ್ಛವಿಃ ಮೋಡೋಭಯೀಮತಾ॥

ಕಾಯಗಳ ಅನು ರಂಜಿತವಾದ ಮನ ವಚನ ಕಾಯಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಲೇಶ್ಯಯೆಂದು ಹೇಬಲು. ಆತ್ಮನನ್ನ ಕರ್ಮಬದ್ಧನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಲೇಶ್ಯ.

ಕ್ಲೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯ, ಲೋಭಗಳಿಗೆ ಸಿಲುಕೆ ಮನೋ, ವಚನ, ಕಾಯಗಳ ಮೂಲಕ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಜೀವನು ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳನ್ನು ಗೃಹಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಲೇಶ್ಯಗಳು ಆರು :

ಅವು - ಕೃಷ್ಣಲೇಶ್ಯ, ನೀಲಲೇಶ್ಯ, ಕಾಪ್ರೋತ ಲೇಶ್ಯ, ಶಿತಲೇಶ್ಯ, ಪದ್ಮಲೇಶ್ಯ, ಶುಕ್ಲಲೇಶ್ಯಗಳು.

ದ್ರವ್ಯಲೇಶ್ಯ ಮತ್ತು ಭಾವಲೇಶ್ಯ ಎಂದು ಇವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದು ದ್ರವ್ಯಲೇಶ್ಯ - ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದು ಭಾವಲೇಶ್ಯ.

ಕೃಷ್ಣಲೇಶ್ಯಯವನು ಅತಿಯಾಗಿ ರಾಗದ್ವೇಷ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇವನು ನಿರ್ದಯ, ಲಂಪಟ, ಜಗಳಗಂಟ, ಸಪ್ತವ್ಯಾಸನಿ.

ನೀಲಲೇಶ್ಯಯವನು ರಾಗದ್ವೇಷಯಕ್ತ, ಅತಿಯಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಶೋಕಗ್ರಸ್ತ, ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಮುಕ, ಜಡ, ಸೃಧಾರ್ಜಳು-ಕೃತ್ಯ ಕೃತ್ಯ ಪರಿಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದವನು, ಅಧಿಕ ಪರಿಗ್ರಹ.

ಕಾಪ್ರೋತಲೇಶ್ಯಯವನು ಅಸೂಯಾಪರ, ತನ್ನನ್ನು ಹೊಗಳಿಕೊಳ್ಳುವವನು, ಹೊಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷಪಡುವವನು, ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಾಯಲು ಸಿದ್ಧನಿರುವವನು, ಇತರರ ಯಶಸ್ವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವವನು.

ಶಿತಲೇಶ್ಯಯವನು ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದವನು. ಹಿತಾಹಿತ ವಿಚಾರವ್ಯಾಖ್ಯಾವನು, ದಾನಶೂರ, ದಯಾಳು ಸತ್ಯಾರ್ಥ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಪುಣ, ಉದಾರಿ.

ಪದ್ಮಲೇಶ್ಯಯವನು ನಡೆ ನುಡಿಯಿಂದ ಪರಿಹುದ್ದ, ನಿಲೋಽಭಿ, ವಿನಯ, ಶುಭಾಶುಭಗಳನ್ನು ಗೃಹಿಸಬಲ್ಲವನು, ಯಾವಾಗಲೂ ಶುಭ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿರುವವನು. ಶ್ರೀಯಭಾಷಿ, ಸತ್ಯರುಪರ ಸತ್ಯಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದವನು.

ಶುಕ್ಲಲೇಶ್ಯಯಳ್ಳವನು ಮುಂದಿನ ಭೋಗಾಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದವನು, ಅಹಂಕಾರವೂ ಪಕ್ಷಪಾತವೂ ಇಲ್ಲದವನು. ರಾಗದ್ವೇಷವಿಲ್ಲದ ಸಜ್ಜನನು.

ಹಣ್ಣನಿಂದ ತುಂಬಿದ ಒಂದು ಮರದ ಉಪಮೆಯನ್ನು ಈ ಆರು ಲೇಶ್ಯಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

- ೧) ಹಣ್ಣಗಾಗಿ ಮರದ ಬೊಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕಡಿಯುವವನು ಕೃಷ್ಣಲೇಶ್ಯಯುಳ್ಳವನು.
- ೨) ಹಣ್ಣಗಾಗಿ ಕಾಂಡವನ್ನು ಕಡಿಯುವವನು ನೀಲಲೇಶ್ಯಯುಳ್ಳವನು.
- ೩) ಹಣ್ಣಗಾಗಿ ಕೊಂಬೆಯನ್ನು ಕಡಿಯುವವನು ಕಾಪ್ರೋತಲೇಶ್ಯಯುಳ್ಳವನು.
- ೪) ಹಣ್ಣಗಾಗಿ ಉಪಶಾಬಿಂಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವವನು ಹೀತಲೇಶ್ಯಯುಳ್ಳವನು.
- ೫) ಹಣ್ಣಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವವನು ಪದ್ಮಲೇಶ್ಯಯುಳ್ಳವನು.
- ೬) ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದ ಹಣ್ಣಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನು ಶುಕ್ಲಲೇಶ್ಯಯುಳ್ಳವನು.

ಮೊದಲ ಮೂರು ಲೇಶ್ಯಯುಳ್ಳವರು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನೂ, ವರ್ತನೆಯನ್ನೂ ಯಶ್ವಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಉಳಿದ ಮೂರು ಲೇಶ್ಯಯುಳ್ಳವರ ಭಾವಗಳು ಶುದ್ಧತೆಯಡಿಗೆ ತಾವಾಗಿಯೇ ಹರಿಯ ತೊಡಗುತ್ತವೆ.

ಲೇಶ್ಯಗಳಿಂದ ಲಿಪ್ತರಾಗದೆ ಶುದ್ಧವಾಗಲು ಯತ್ತಿಸುವುದೇ ಲೇಶ್ಯಯನ್ನು ಆರಿಯವುದರ ಉಪಯೋಗ.

ಆಕ್ರಮಣಂಜದಲ್ಲಿ ಲೇಶ್ಯಗಳು

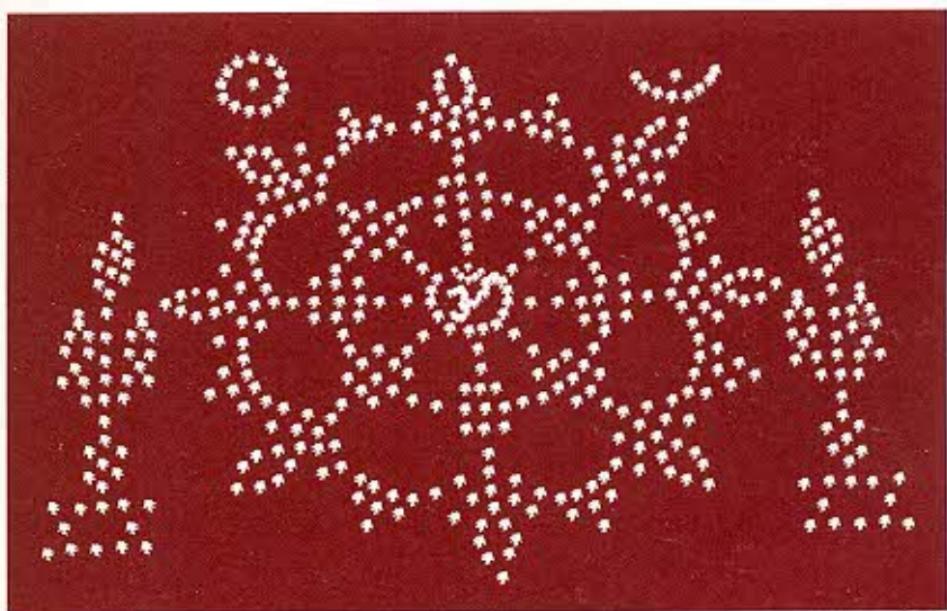
ಕೆಳಗೆ ಸಾಲಾಗಿ ಆರು ಪುಂಜಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಲೇಶ್ಯಗಳು ಆರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆರು ಪುಂಜಗಳು ಮೇಲಿನ ಆರುಪುಂಜಗಳು. ಕೃಷ್ಣ, ನೀಲ, ಕಾಪ್ರೋತ, ಹೀತ ಪದ್ಮ - ಶುಕ್ಲ ಲೇಶ್ಯಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಲೇಶ್ಯಗಳ ಆಕ್ರಮಣದಲ್ಲಿ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಪರಸಿಸಿನಿಂತಿರುವಂತೆ ಮೂರು ಮೂರು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಆರು ಆರು ಪುಂಜಗಳನ್ನಿಡಲಾಗಿದೆ. ಇವು ದ್ರವ್ಯ ಲೇಶ್ಯಯನ್ನೂ, ಭಾವ ಲೇಶ್ಯಯನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಮನ, ವಚನ, ಕಾಯಗಳಿಂದ ದ್ರವ್ಯ, ಭಾವಲೇಶ್ಯಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತವೆ. ಮದ್ದ ಆರುಪುಂಜಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ಪುಂಜವನ್ನಿಂದ್ದು ಲೇಶ್ಯಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕಾದ ಜೀವನನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಶುದ್ಧದಿಂದ ಶುದ್ಧನಾಗಬೇಕಾದ ಭಾವವನ್ನು, ಬಲ ಎಡ ಲೇಶ್ಯಗಳು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ಮೇಲ್ಮೈವಾದ ಪುಂಜಗಳೂ ಸದ ಭಾವ ಲೇಶ್ಯಗಳನ್ನೂ ದ್ರವ್ಯಲೇಶ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನಡುವಿನ ಆರು ಲೇಶ್ಯಗಳೂ ಎಲ್ಲ ಲೇಶ್ಯಗಳೂ ಶುಕ್ಲವಾಗುವ

ರೀತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಅರ್ಥ ಚಂದ್ರಕಾರ ಲೇಶ್ಯಾರಹಿತವಾದ
ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಗವನ್, ಕಷಾಯಗಳಿಂದಲೂ ಯೋಗಗಳಿಂದಲೂ ಆತ್ಮಪ್ರದೇಶವನ್ನು
ರಂಡಿಸುವ ಲೇಶ್ಯಗಳಿಂದ, ನಾವು ಲಿಪ್ತರಾಗದಂತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು.

ಅಷ್ಟಾಂಗಗಳು

ನಿಃಕರಂಕ ನಿಃಕಾಂಕೆ ನಿರ್ವಚಿತೆ ಅಮೂರ್ಧತೆಯ
 ನಮಗೀಯೈ ದೇವಾ ಈ ಉಪರ್ಬಲವ ಕೃಗೊಂದು
 ಉಪಗೂಹನ, ಸ್ವತೀಕರಣ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಪ್ರಭಾವನೆಗಳ ಸ್ವರೀಕರಿಸ
 ಲನುಗೂಡಿಸು॥

ನಿಃಶ್ವರಂಕೆ, ನಿಃಕಾಂಕೈ, ನಿರ್ವಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಅಮೂರಧದ್ಯಷ್ಟಿ, ವಾತಲ್ಯ, ಉಪಗೂಹನ, ಸ್ಥಿತಿಕರಣ, ಪ್ರಭಾವನಾ - ಇವು ಸಮ್ಮಗ್ನಶ್ರೀನದ ಎಂಟು ಅಂಗಗಳು.

ಅತ್ಯತತ್ತದ ಬಗೆಗೆ ತಂಕೆಯಿಲ್ಲದ ತ್ರದ್ದ್ಯಯೇ ನಿಃಶ್ವರಂಕಿತಾಂಗ; ಇಂದಿಧ್ಯ ಸುಖಿಭೋಗಕ್ಕೆ ಆಸೆವದದೆ ಅತ್ಯಸುಖಿವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದು ನಿಃಕಾಂಕಿತಾಂಗ; ಯಾವ ಜೀವಿಯ ಮೇಲೂ ಅಸಹ್ಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಾಳದಿರುವುದು ನಿರ್ವಚಿಕಿತ್ಸಾಂಗ; ಗಂಗಾಷ್ವಾನದಿಂದ ಪಾಪ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬಿವೇ ಮುಂತಾದ ಮಿಥ್ಯಾಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಂಬಿದೆ, ಅಪುಗಳನ್ನು ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸದೆ ರತ್ನತ್ರಯ ರೂಪದ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸುಕನಾಗಿರುವುದು ಅಮೂರಧದ್ಯಷ್ಟಿ ಅಂಗ; ಧರ್ಮ ಬಂಧುಗಳಲ್ಲಿ, ಗುಣವಂತರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀತಿಯನ್ನು ತೋರುವುದು ವಾತಲ್ಯಾಂಗ; ಅತಕ್ತಿಯಂದಲೂ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಲೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜನರಿಂದ ಒಂದುವೇಳೆ ಪ್ರಮಾದ ವಶದಿಂದ ದೋಷವುವುಂಟಾದರೆ ಅದನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸದೆ ಇರುವುದು ಉಪಗೂಹನಾಂಗ ಮತ್ತು ಆ ದೋಷವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಧರ್ಮಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಿರಗೋಳಿಸುವುದು ಸ್ಥಿತಿಕರಣಾಂಗ. ಧರ್ಮದ ಪ್ರಭಾವವು ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಪೂಜಾದಿ ಮಹೋತ್ಸವಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು ಪ್ರಭಾವನಾಂಗ.

ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ಅಂಗಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಂತರಂಗದ ಭಾವಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಅಂಗಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಒಳ್ಳಿಯ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ಅಕ್ಷರಾಪ್ಯಂಚದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾಂಗಗಳು

ನಡುವೆ ಅಷ್ಟಾಂಗ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗಿ ಕೃವಲ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಕೇವಲಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಓಕಾರದ ಸುತ್ತಲೂ ಎಂಟು ಎಂಟು ಪ್ರಂಜಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಎಂಟುಸಲ ಅಷ್ಟಾಂಗಗಳನ್ನು ಸೃಂಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎಂಟು ಪ್ರಂಜಗಳಮೇಲೆ, ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು ಪ್ರಂಜಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಮೂರನೇ, ನಾಲ್ಕನೇ, ಬದನೇ ಪ್ರಂಜಗಳ ಇಕ್ಕೆಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮೂರು ಮತ್ತು ಒಂದು ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಂಜಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅಷ್ಟಾಂಗಗಳ, ನಿಶ್ಚಯ, ವ್ಯವಹಾರ ಎರಡು ರೀತಿಗಳನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಎರಡು ಪ್ರಂಜಗಳ ಅಕ್ಷ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಸಿಲಾಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಂಜಗಳನ್ನುಹಾಕಿ ಆದರ ಮೇಲ್ಮೈಗದಲ್ಲಿ

ಸಮೃದ್ಧಾವು ಅಂಕುರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಎಂಟು, ಪ್ರಂಜಗಳಿಂದ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂಕುರ, ಅಂಕುರಗಳ ಮಧ್ಯ ಮತ್ತೆ ಎಂಟು ಎಂಟು ಪ್ರಂಜಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಸಮೃದ್ಧಾವನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ ಆವರಿಸಿದಂತೆ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ, ಒಟ್ಟು ನಲವತ್ತು ಅಷ್ಟಾಂಗಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಒಂದು ಮಂಡಲವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎಡ ಬಳಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಅಕ್ಕೆ ವಕ್ಕಾಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಷ್ಟಾಂಗಗಳು ನಮ್ಮ ಸಮೃದ್ಧಾವನ್ನು
ದೃಢಪಡಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಭಯಮುಕ್ತರನಾಗಿಸಲಿ.

ನರಸ್ಯಭರಣಂ ರೂಪಂ । ರೂಪಸ್ಯಭರಣಂ ಗುಣಃ ॥
ಗುಣಸ್ಯಭರಣಂ ಚಾಳಿನಂ । ಜ್ಞಾನಸ್ಯಭರಣಂ ಕ್ಷಮಾ ॥

ಧರ್ಮದ ಹತ್ತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಗಳನ್ನು ದಶಧರ್ಮವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹತ್ತಿ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸಿದಾಗ ಅವು ನಮ್ಮನ್ನು ಮೋಕ್ಷದನೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವು ಉತ್ತಮ ಧರ್ಮಗಳನಿಸಿವೆ. ಧರ್ಮದ ದಶಲಕ್ಷ್ಮಣಗಳು ಉತ್ತಮ ಕ್ಷಮಾ, ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಚವ, ಉತ್ತಮ ಆರ್ಚವ, ಉತ್ತಮ ತೌಚ, ಉತ್ತಮ ಸತ್ಯ, ಉತ್ತಮ ಸಂಯಮ, ಉತ್ತಮ ತಪ, ಉತ್ತಮ ವ್ಯಾಗ, ಉತ್ತಮ ಆಕಿಂಚನ್ಯ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಬ್ರಹ್ಮಚಯವೆಂಬ ಭೇದಗಳಿಂದ ಕೂಡಿವೆ.

ಉತ್ತಮ ಕ್ಷಮಾ :

ಇತರರಿಂದಾದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ವಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲದೆ ತಾಳಕೊಳ್ಳುವುದು, ಕ್ಷಮಿಸುವುದು.

ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಚವ :

ಮನಸ್ಸು ಯಾವ ಆಹಂಕಾರವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಮೃದುವಾಗುವುದು. ಇತರರನ್ನು ದಯಾಭಾವ ಅನುಕಂಪೆಗಳಿಂದ ಕಾಣುವುದು.

ಉತ್ತಮ ಆರ್ಚವ :

ಕವಟ ಮೋಸ ಭಾವನೆಯಲ್ಲದೆ ಸರಳವಾಗಿರುವುದು.

ಉತ್ತಮ ತೌಚ :

ತರೀರದ ಶುಚಿಯಷ್ಟೇ ಶುಚಿಯಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನ ಕೊಳಕು ಭಾವನೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ತೊಳೆಯಿಸುವುದು.

ಉತ್ತಮ ಸತ್ಯ :

ಕಾಯಾವಾಚ ಮನಸಾ ಸತ್ಯವಾದಿಯಾಗಿರುವುದು, ಸತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು, ಅಪಿಯವಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದಿರುವುದು, ಪ್ರಯವಾದ ಸುಳ್ಳನ್ನೂ ಹೇಳಿದಿರುವುದು.

ಉತ್ತಮ ಸಂಯಮ :

ತನ್ನನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಸಂಯಮ. ಮಾತು, ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ತರೀರ - ಇವುಗಳಮೇಲೆ ಹಿಡಿತವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಉತ್ತಮ ತಪ :

ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ನಿರೋಧಿಸಿ, ತಪಸ್ಸು, ವೃತ್ತ, ತೀಲ ಮತ್ತು ಉಪವಾಸಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಶರಾಗುವುದು ಉತ್ತಮ ತಪ.

ಉತ್ತಮ ತ್ಯಾಗ :

ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ ಆವಶ್ಯಕವಿರುವ ಸದ್ಗುರುಗಳಿಗೆ ದಾನಮಾಡುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಆಹಾರದಾನ, ಆಭಯದಾನ, ಜೈಷಧದಾನ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತರದಾನವೆಂದು ನಾಲ್ಕು ಭೇದಗಳು.

ಉತ್ತಮ ಆರ್ಥಿಂಚನ್ :

ತನ್ನನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದಿರುವ ಪರಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ತನ್ನದಲ್ಲಿಪೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು.

ಉತ್ತಮ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯೆ :

ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದರೆ ಆತ್ಮ, ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಲೇನವಾಗಿದ್ದ ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಗೃಹಸ್ತರು ತಮ್ಮ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು.

ಅಕ್ಷಾತಾ ಪೂಂಜದಲ್ಲಿ ದಶಧರ್ಮ :

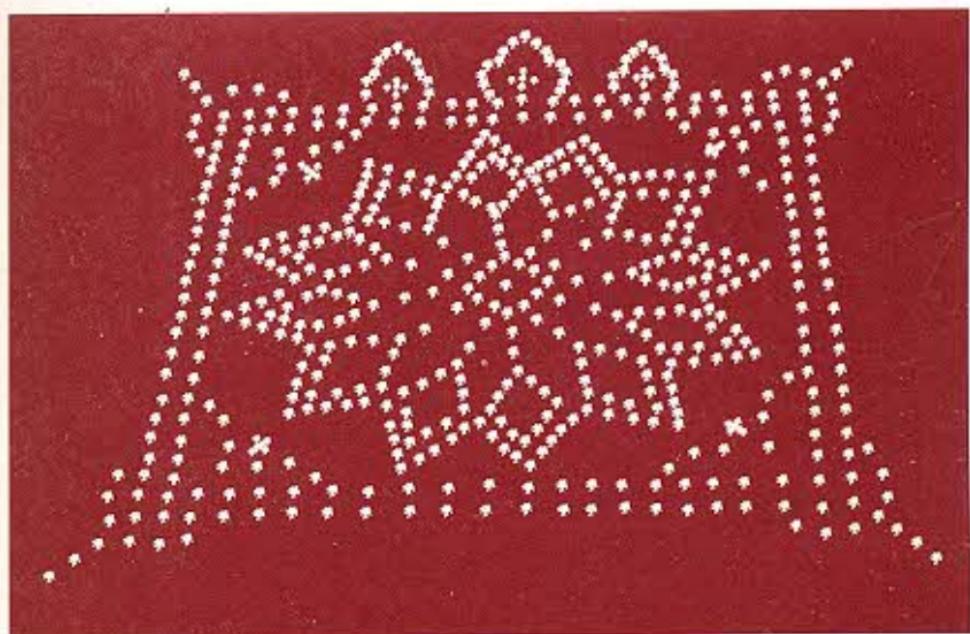
ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಓಂಕಾರವು ದಶಧರ್ಮಧಾರಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ದಶಧರ್ಮಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾ ಎರಡುಸುತ್ತಿನ ಪೂಂಜವನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಸುತ್ತುವರಿದಂತೆ ಏದು ಏದು ಪೂಂಜಗಳನ್ನು ವರ್ತುಲಾಕಾರವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಮೂಡಿಬಿರುವ ದಶದಳಗಳು ಧರ್ಮದ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷಣಗಳ ಸಂಕೇತಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅನಂತರ ದಶ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾ ಮತ್ತೆ ಕಮಲದಳಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಮಂಡಲವನ್ನು ಎರಡು ಸುತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ರಚನಲಾಗಿದೆ. ಅನಂತರ ಕೆಳಗೆ ಪೀಠವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಗೌರವಭಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಷಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿರುವ ದೀಪಗಳು ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ದಶಲಕ್ಷಣ ಧರ್ಮಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಕ್ತಿ ಪಡ್ಡಕ್ಕಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದು.

ಉತ್ತಮ ಕ್ಷಮಾಮಾದ ವಾಜಾವಸತ್ಯಶಾಂಕಿಸಂಯುಮತಪಸ್ತ್ರಾಕಂಚನ್ :

ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಾಣಧರ್ಮಃ ||

ಅನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಗಳು

ಮಾನಿಸರೊಳ್ಳು ಬಾಳುಮ
ದೇನಲ್ಲಿ ಮದೇನಸಾರವಿಸ್ತಾರಮದೇಂ
ಮಾನಮ ದೇಂ ವಿಷ್ಣುಮದೇಂ
ದೀನಮದೇಂ ಸ್ಮೃತೇಕಸುಖಿಮದೇನಧ್ವಿವಮೋ॥

ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಶರೀರಾದಿ ಪರದ್ವಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಾದಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದೇ ಅನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ.

೧. ಅನಿತ್ಯ, ೨. ಅಶರಣ, ೩. ಏಕತ್ವ ೪. ಅನ್ಯತ್ವ ೫. ಅತುಚಿತ್ವ ೬. ಅಸ್ವಾ, ೭. ಬಂಧ, ೮. ಸಂವರ, ೯. ನಿರ್ಜರ, ೧೦. ಲೋಕ, ೧೧. ಚೋಧಿದುಲ್ಭ, ೧೨. ಧರ್ಮ - ಎಂಬುವು ಅನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯ ಹನ್ನೆರಡು ಬಗೆಗಳಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ದ್ವಾದಶಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಗಳಿಂದೂ ಹೆಸರು.

ಅನಿತ್ಯಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ : ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವೂ ಬದಲಾಗುವಂತಹುದು ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುವುದು ಅನಿತ್ಯಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. -

ಅಶರಣಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ : ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿ ಜಿನಭಗವಂತನಿಗೆ ಶರಣ ಹೋಗುವುದು ಅಶರಣಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.

ಏಕತ್ವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ : ನಾನು ಹುಟ್ಟಿರುವುದೂ ಒಬ್ಬನೇ, ಸಾಯಂವುದೂ ಒಬ್ಬನೇ. ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಯಾರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುವುದು ಏಕತ್ವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.

ಅನ್ಯತ್ವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ : ನನ್ನದೆಂದುಕೊಂಡು ಯಾವ ಯಾವ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ಮಮಕಾರವನ್ನೂ, ಅಹಂಕಾರವನ್ನೂ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆಯೋ ಆ ವಸ್ತುಗಳಾವುವೂ ನನ್ನದಲ್ಲ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುವುದು ಅನ್ಯತ್ವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.

ಅತುಚಿತ್ವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ : ಸುಂದರವಾಗಿರುವ ಈ ಶರೀರವು ರಕ್ತ, ಕೀವು, ಮಾಂಸ, ಎಲುಬಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುವುದು ಅತುಚಿತ್ವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.

ಅಸ್ವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ : ನಮ್ಮ ಶರೀರ, ಮಾತು, ಮನಸ್ಸು ಇವುಗಳ ಯೋಗದಿಂದ ಜೀವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕರ್ಮಪ್ರದ್ಯಳಿಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಚಿಂತಿಸುವುದು ಅಸ್ವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.

ಸಂವರಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ : ಕರ್ಮಾಸ್ರವವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿವುದೇ ಸಂವರೆ, ಮೂರುಗುಪ್ತಿಗಳಿಂದ, ಪಂಚಸಮಿತಿಗಳಿಂದ, ಹತ್ತು ಧರ್ಮಗಳಿಂದ, ಹನ್ನೆರಡು ಅನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತಿರದು ಪರೀಷಹ ಜಯಗಳಿಂದ ಕರ್ಮಾಸ್ರವಗಳ ಸಂವರೆಯಂತಾಗುವುದೆಂದು ಚಿಂತಿಸುವುದು ಸಂವರಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.

ನಿರ್ಜರಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ : ತಪ್ರೋವೆಶಿಷ್ಟದಿಂದ ಕರ್ಮಶಕ್ತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ,

ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ನಾಶವಾಗುವುದನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸುವುದು, ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸುವುದು ನಿರ್ಜರಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.

ಲೋಕಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ: ತೀಥಂಕರರು ಬೋಧಿಸಿದಂತೆ ಲೋಕಾಕಾರವನ್ನೂ, ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ದ್ರೂಪ, ಮಧ್ಯಮ, ಅಥೋಲೋಕವನ್ನೂ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಆರು ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದು ಲೋಕಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.

ಬೋಧಿ ದುರ್ಭಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ: ಉತ್ತಮವಾದ ಕುಲ ಜಾತಿಗಳಂಟಾದರೂ ಸಮೃದ್ಧರ್ಥನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರ್ಯರೂಪೀ ಆತ್ಮಸ್ವಭಾವದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಂಟಾಗುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ಚಿಂತಿಸುವುದು ಬೋಧಿದುರ್ಭಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.

ಧರ್ಮಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ: ಜಿನೆಶ್ವರರಿಂದ ಅಹಿಂಸಾರ್ಥಕವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಪದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುವುದು. ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ದಯೆಯೇ ಮೂಲ ವಾದದ್ದು, ಸರ್ಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಯೆಯಿನಿಂದುವುದೇ ಅನುಕಂಜ. ದಯೆಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿಯೇ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳು ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುವುದು ಧರ್ಮಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.

ಹೇಗೆ ಅನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹೊರಗಿನ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲಿನ ಆಸಕ್ತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಆತ್ಮ ಚಿಂತನೆಯತ್ತ ಮನಸ್ಸು ದೃಢವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಕ್ಷತಾಪ್ರಂಜದಲ್ಲಿ ಅನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಗಳು

ನಡುಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಂಜವು ಭವದಿಂದ ವಾರಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಹನ್ನೆರಡು ಅನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಚಿಂತಿಸುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು, ಹನ್ನೆರಡು ಪುಂಜಗಳನ್ನು ಮೂರು ಸುತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಮೂರು ಸುತ್ತು ಪುಂಜಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಹನ್ನೆರಡು ಚೌಕಾಕಾರವನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಇವೂ ಸಹ ಅನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಗಳ ಸಂಕೇತಗಳೇ.

ಈ ಹನ್ನೆರಡು ಚೌಕಾಕಾರಗಳ ಮಧ್ಯ ಹನ್ನೆರಡು ವಿಕಸಿತ ಪದ್ಮ ಪತ್ರಗಳು ಮೂಡಿವೆ.

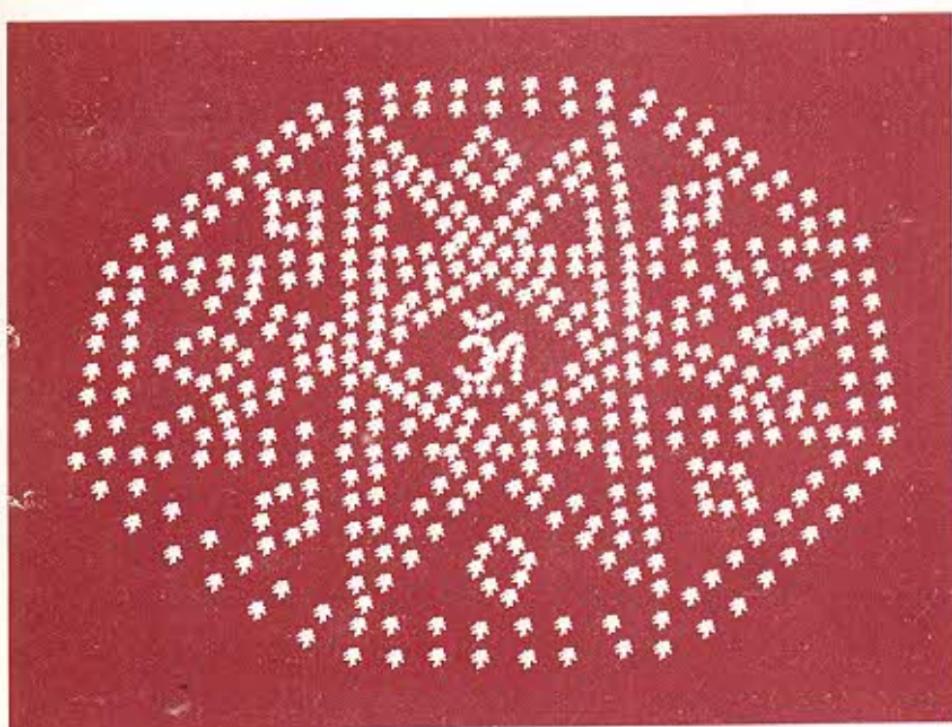
ಅನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಗಳ ಸತತ ಚಿಂತನೆ, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅರಳಿಸುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಚೌಕಾಕಾರಗಳನ್ನು ಒಂಬತ್ತು ಪುಂಜಗಳಿಂದ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂಬತ್ತು ಪುಂಜಗಳು ನವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ ಭಾವಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಸದಾ ಆವರಿಸಲಿ ಎಂಬ ಸಂಕೀರ್ತವಾಗಿ ಸುತ್ತಲೂ ಚೌಕಾಕಾರವಾಗಿ ಪುಂಜಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಮೂರು ರತ್ನಗಳ ಸೂಚಕವಾಗಿ ಮೂರು ಗೋಪ್ಯರವನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಚೌಕಾಕಾರದ ಕಟ್ಟಗಳಿಂದ ಆಲಂಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

‘ಅರಸರವೇಭವ ಸುರರವಿಮಾನವು ಧನಯೋವನ ಸಂಪದವೆಲ್ಲ ನಿರುತ್ವವು ನೆನೆದರೆ ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗವು ಎಂದೂ ನಿಲ್ಲದು ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ’ ಎಂಬ ಭಾವವು ಸತತವೂ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ವೃತ್ತಾಗ್ಯದೇಡೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ದಿಲ್ಲ.

ಖುದ್ದಿಗಳು

ಅಣೆಮಾಡಿಗುಣವೆಂಟ ತ್ಯಾಕೆಸೆ ಗಾಣ್ಯ ಸ |
ದ್ಯುಣವೆಂಟನೊಡಗ್ಗೊಡಿದಭವ ||
ಮಣಿಮುಕುರಂಚೊಲು ಮತಿದೋರು ಲೋಕದ |
ಪರಣನೆ ನಿರಂಜನಸಿದ್ಧಾ ||

ಮಾನುಷ ತಕ್ತಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ತಕ್ತಿಗಳೇ ಮುದ್ದಿಗಳು. ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಜನ್ಮ ಜಾತವಾಗಿ ಲಭಿಸುವ ಈ ಮುದ್ದಿಗಳು ತಪಸ್ಸಿಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪೋಬಲದಿಂದ ಒದಗುತ್ತವೆ.

ಎಂಟು ಮುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಆಗಮಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರ ಹೀಗಿದೆ.

೧. ಅಣಮಾ : ಅಣಿವಿನಪ್ಪು ಸೂಕ್ತ ವಾಗುವ ತಕ್ತಿ.
೨. ಮಹಿಮಾ : ಆಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ತಕ್ತಿ.
೩. ಗರಿಮಾ : ಅತ್ಯಂತ ಭಾರವಾಗುವ ತಕ್ತಿ.
೪. ಲಫಿಮಾ : ಅತ್ಯಂತ ಹಗುರವಾಗುವ ತಕ್ತಿ.
೫. ಪ್ರತಿ : ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳು ಲಭಿಸುವ ಅಧವಾ ತಾನಿದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಮೇರುತ್ತಿರಿದಾದಿಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ತಕ್ತಿ.
೬. ಪ್ರಕಾಮ್ಯ : ಇಚ್ಛಿತವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ತಕ್ತಿ.
೭. ಕೂತಿತ್ವ : ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೂ ಒಡೆತನ ಉಂಟಾಗುವ ತಕ್ತಿ.
೮. ವಶಿತ್ವ : ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ತಕ್ತಿ.

ಆದರೆ ಮುಕ್ತಿಯೇ ಗುರಿಯಾಗಿರುವ ತಪಸ್ಸಿಗಳು ಇವುಗಳಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗದೆ ತಮ್ಮ ಗುರಿಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿರತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅವು ಬಳಕೆಯಾದರೂ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಾತ್ರ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವು ಅವರ ಆವೇಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲದೆಯೇ ತಾವೇ ತಾವಾಗಿ ಮೂಡಿಬರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ - ಅವರ ಸನ್ವಿಧಿಯೇ ರೋಗಹಾರಕವಾಗಿ, ವಿಷಾಪಹಾರಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಮಲ, ಮೂತ್ರ, ಚೆವರು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸುಗಂಧಯಾತವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತವೆ. ಮುನಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಸಿಬರುವ ಗಾಳಿ, ಅವರಿರುವ ಪರಿಸರ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಹಿತವನ್ನೇ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ.

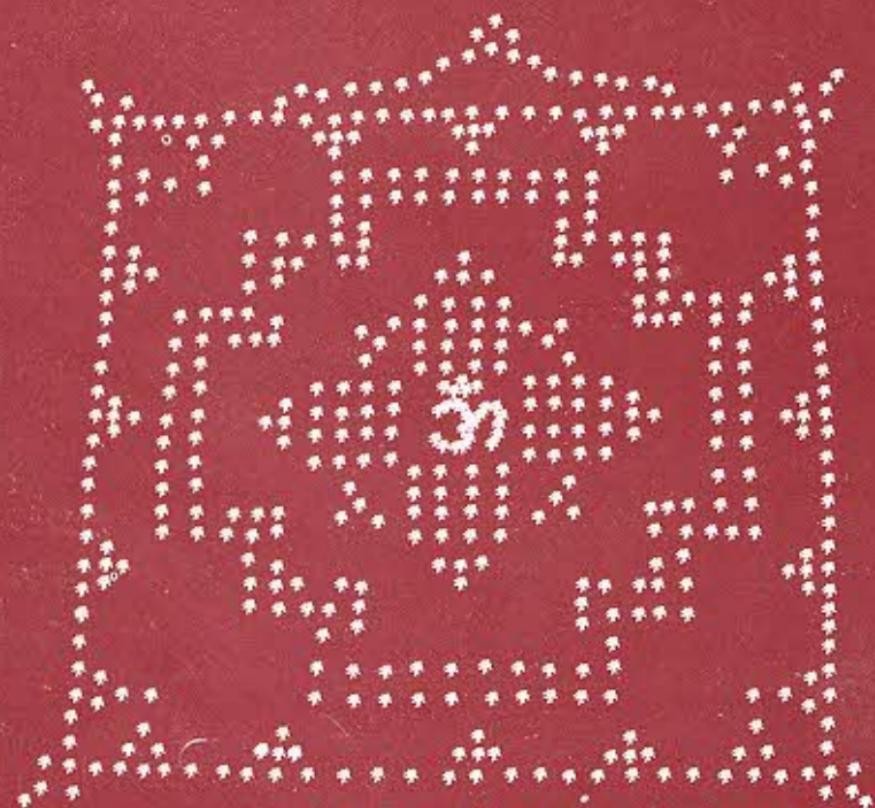
ಅಕ್ಷತಾಪ್ರಂಜದಲ್ಲಿ ಮುದ್ದಿಗಳು

ಸಮಾನಾಂಶರವಾಗಿ ಎರಡೆರಡು ಸಾಲುಗಳ ಪ್ರಂಜಗಳನ್ನು ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಡ್ಡಕ್ಕೆ ಪರಸ್ಪರ ಭೇದಿಸುವಂತೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಾರ್ಥಭಾವವು ಭೇದವಾಗಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಹಿತವಾಗುವ ಶುಭಭಾವಗಳನ್ನು ಭಾವಿಸುವ ಸಂಕೇತವಿದು. ಈ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊರ್ತಿಸಿ ಏಳು ಎಂಟು ಪ್ರಂಜಗಳಿಂದ ವಿದಿಕ್ಕುಗಳ ಪ್ರಂಜಗಳೊಡನೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಜೊತೆಜೊತೆಯಾಗಿ ಎಂಟು ಮೂಲಿಗಳ ವಿನ್ಯಾಸವು

ವಿರ್ಯದುತ್ತದೆ. ಈರೀತಿಯ ಎರಡುಸಾಲುಗಳನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸುತ್ತಲೂ
ಮಂಡಲಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಎರಡು ಸುತ್ತುಗಳಿಂದ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹಿತವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಯದ್ವಿಧಾರಿಗಳಾದ ತಪ್ಪಿಗಳ ಭಾವಗಳು
ನಮ್ಮೆನ್ನು ತುಂಬಲಿ ನಮ್ಮೀಂದ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಯಾವತೋಂದರೆಯೂ ಆಗದಿರಲಿ.

ಅನಂತ ಚತುಷ್ಪಯಗಳು

ಸಕಲ ಶತೇಂದ್ರ ಪೂಜತಾಷ್ಟಮಹಾಪೂರ್ತಿಹಾಯ
ವಿಭವಾಲಂಕೃತ ದ್ವಾದಶಗಣ ವರಿವೇಷ್ಟಿತ
ಪೂರ್ವಾನಂತ ಚತುಷ್ಪಯ ಸರ್ವಾಢ್ಣ ಭಟ್ಟಾರ್ಕ
ತವವಾದಯುಗಲಂ ಮಮ ಮಾನಸ ಸರೋಚ ಸಂಸ್ಕಿತಂ ಕರೋಮಿ ।

ಅನಂತ ಜ್ಯಾನ, ಅನಂತ ದರ್ಶನ, ಅನಂತ ವೀರ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಂತ ಸುಖವೆಂಬ ಆತ್ಮನ ಅನಂತ ಸಿರಿಗಳ ಪ್ರತೀಕ ಈ ಅನಂತ ಚತುಷ್ಪಾತ್ಯಗಳು. ಮುನಿ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಂಕರರು ಘೋರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವುತ್ತೆರಡು ಪರಿಷಹಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆತ್ಮ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಧ್ಯಾನಲೀನತೆ ಅವರಿಗೆ ಸಕಲ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ದಹಿಸುವ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಮೃಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮರುಮಾಡಿದ್ದ ಜ್ಯಾನಾವರಣೀಯ, ಸಮೃಗ್ತರ್ಥನವನ್ನು ಮರುಮಾಡಿದ್ದ ದರ್ಶನಾವರಣೀಯ, ಮೋಹವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮೋಹನೀಯ, ವೇದನೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವೇದನೀಯ ಈ ನಾಲ್ಕು ಫಾತಿಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದುದರ ಫಲವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ತಾತ್ಕಾರ್ಥವಾದ ನಾಲ್ಕು ರೀತಿಯ ಸಂಪತ್ತು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೇ ಅನಂತಚತುಷ್ಪಾತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತ ಜ್ಯಾನ, ಅನಂತ ದರ್ಶನ, ಅನಂತ ವೀರ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಂತ ಸುಖ ಇವು ಅನಂತ ಚತುಷ್ಪಾತ್ಯಗಳು.

ಅನಂತ ಜ್ಯಾನವನ್ನು ಅವರಿಸಿದ್ದ ಜ್ಯಾನಾವರಣೀಯ ಕರ್ಮದ ನಾಶದಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುವ ಶಕ್ತಿಯು ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೇ ಅನಂತ ಜ್ಯಾನವನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತ ದರ್ಶನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಕರ್ಮಾವರಣವನ್ನು ದಹಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಒಂದೇಬಾರಿಗೆ ನೋಡುವ ಶಕ್ತಿಯು ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೇ ಕೇವಲ ದರ್ಶನವನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಪರದ್ವಾಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನದೆನ್ನುವ ಭಾವ ಲಯವಾಗುವುದರಿಂದ ಮೋಹನಾವರಣೀಯವು ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಅವರಣವು ನಾಶವಾದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅನಂತವೀರ್ಯ ಅಂದರೆ ಅನಂತ ಆತ್ಮ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅಂತರಾಯ-ಕರ್ಮದ ನಾಶದಿಂದ ಅನಂತಸುಖವು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅನಂತ ಚತುಷ್ಪಾತ್ಯದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿದುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅದು ಅನುಭವ ಗಮ್ಯವಾದದ್ದು.

ಅಕ್ಷತಾಪೂರ್ಣದಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಚತುಷ್ಪಾತ್ಯ

ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರಚನಲಾಗಿರುವ ಒಂಕಾರವು ಅನಂತ ಚತುಷ್ಪಾತ್ಯಧಾರಿಯಾದ ಅರಹಂತರನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂಕಾರದ ಸುತ್ತಾ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದರಮೇಲೊಂದರಂತೆ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಪೂಂಜಗಳ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಸಾಲು ಗಳನ್ನಿಂಬು ಭಗವಂತನು ಅನಂತ ಚತುಷ್ಪಾತ್ಯಧಾರಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅನಂತರ ಹದಿನಾರು ಸಂಪೂರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ (ಎಂಟು, ಎಂಟಿ) ಪೂಂಜಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು

ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಅನಂತ ಚತುಷ್ಪಾಯಗಳನ್ನು ನೆನೆಯಲಾಗಿದೆ. ಈ ಒಳಗಿನ ಹದಿನಾರು ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಹದಿನಾರು ಪುಂಜಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಮತ್ತು ಮೂರು-ಒಂದು ಹೀಗೆ ಎಂಟು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಾ ಪುಂಜಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಮೂರು ಪುಂಜಗಳು ಸಮೃದ್ಧಶಿವ, ಸಮೃಜ್ಞನ ಮತ್ತು ಸಮೃಕ್ಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಒಂದಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಬಿಡಿ ಪುಂಜವು ಕೇವಲಜ್ಞನಾದ ಸಂಕೇತ.

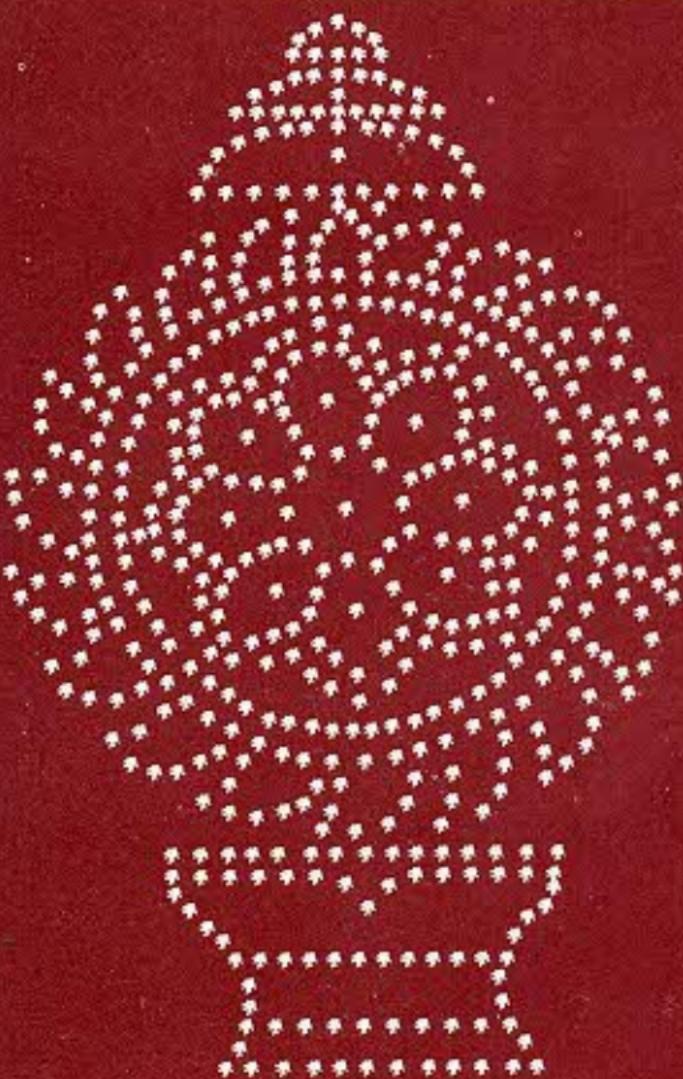
ಮುಂದೆ ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಮೂರು ಮೂರು ಪುಂಜಗಳನ್ನು ಕೆಳಮುಖವಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಸುತ್ತ ಅದರಂತೆಯೇ ಮತ್ತೊಂದು ಸುತ್ತನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೇಲೆ ಚೌಕಾಕಾರದ ಮಂಡಲವನ್ನಿಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಪುಂಜಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕರ್ಮ-ಚಿಟ್ಟಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸಿದ

ಅನಂತ ಚತುಷ್ಪಾಯೀ ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಮಿಸೋಣ. ಅನಂತ ಚೋಧನಿಲಯನೇ ನಮಗೆ ಅನಂತ ಚತುಷ್ಪಾಯಗಳನ್ನು ಉಟುಮಾಡು.

ಸಿದ್ಧ ಚಕ್ರ, ಯಂತ್ರ,

(ವಿಚರಗಳಿಗೆ ಸೋಡಿ - ನವದೇವತೆಗಳು)

ಶ್ರೀಮಜ್ಞನೇಂದ್ರಾರ್ಥ ವರಸಿದ್ಧಸೂರೀರ್ಥ ।
ಶ್ರೀಪಾಠಕಾಯ್ಯಾನ್ ವರಸವರಸಾಧೀರ್ಥ ॥
ಶ್ರೀಜ್ಯೇನಧಮಾರ್ಥ ವರಶಾಸ್ತ್ರಬೀಂಬಾರ್ಥ ।
ಶ್ರೀಜ್ಯೇನಗೇಹಾರ್ಥ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ನಿತ್ಯಂ ॥

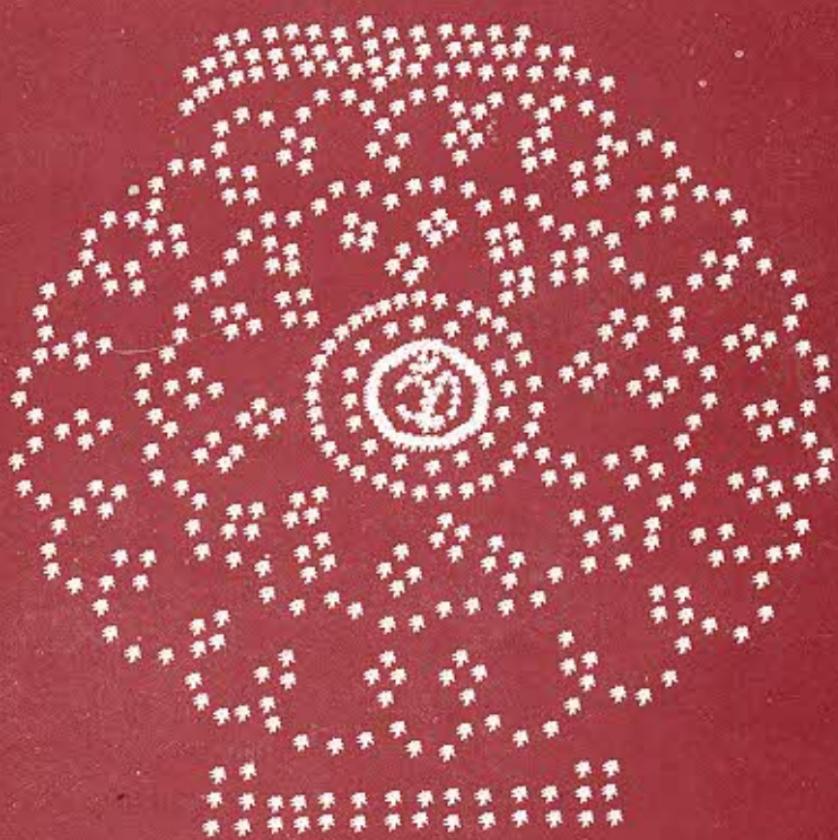
ಅಕ್ಷತಾ ಪ್ರಂಜದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧ ಚಕ್ರಯಂತ್ರ

ನವದೇವತೆಗಳನ್ನು ವಿಕಸಿತ ಕಮಲಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಕೇತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮದ್ದದ ಕಣ್ಣಕೆ ಅರಹಂತ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಸಂಕೇತ. ಸುತ್ತಲಿನ ಅಷ್ಟದಳಗಳು ಉಳಿದ ನವದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತವೆ. ಅರಹಂತರ ಸಂಕೇತದ ಮೇಲ್ಮೈಗವು ಸಿದ್ಧರನ್ಮಾ, ಬಲಭಾಗವು ಆಚಾರ್ಯರನ್ಮಾ ಕೆಳಭಾಗವು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ಮಾ, ಎಡಭಾಗವು ಸರ್ವಸಾಧುಗಳನ್ಮಾ ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳ ನಡುವಿನದಳಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆಳಗಿನ ಎಡಭಾಗದಿಂದ ಪೂರಂಭಿಸಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜಿನಧರ್ಮ, ಜಿನಾಗಮ, ಜಿನಚೈತ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿನಚೈತ್ಯಲಯಗಳನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಿದ್ಧಚಕ್ರ ಬಿಂಬದ ಸುತ್ತ ಎರಡು ಮಂಡಲಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ತೋರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಹೀಗಾಗೆ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೇಲ್ಮೈದಲ್ಲಿ ಭತ್ತಿಯು ತೋಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಿದ್ಧಚಕ್ರವು ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಾಣತೆಯೆಡೆಗೆ ಮುನ್ನಡೆಸಲಿ

ಭಕ್ತಾಮರ ಸೋತ್ರ ಯಂತ್ರ

ಮತ್ತದ್ವಿಪೀಂದ್ರಮೃಗರಾಜದವಾನಲಾಹಿ ।
ಸಂಗ್ರಾಮವಾರಿಧಿ ಮಹೋದರ ಬಂಧಸೋತ್ತ್ವಂ॥
ತಪ್ಯತು ನಾಶಮುಖಯಾತಿ ಭಯಂ ಭಯೇವ
ಯಾತ್ರಾವಕಂ ಸ್ತುವಮಿಮಂ ಮತಿಮಾನಧಿತೇ॥

ಶ್ರೀ ಮಾನತುಂಗಾಚಾರ್ಯರು ಭಗವಾನ್ ವೃಷಭತೀಥ್ರಂಕರರನ್ನು ಹುರಿತು ಭಕ್ತಾಮರ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವೃಷಭ ಭಗವಂತನ ಗುಣಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡಿರುವ ಭಕ್ತಾಮರ ಸ್ತೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಉಲ ಶ್ಲೋಕಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೇ ಶ್ಲೋಕದ ಮೊದಲ ಪದವನ್ನೇ ಈ ಸ್ತೋತ್ರಗ್ರಂಥವು ಹೊಂದಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇದು ಭಕ್ತಾಮರ ಸ್ತೋತ್ರವೆಂಬ ಹಸರಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿದೆ.

ಜ್ಯೇಂದ್ರಮಾರ್ತಿಣಿಯಾಯಿಗಳ ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಭಕ್ತಾಮರ ಸ್ತೋತ್ರದ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತಾಮರವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಜ್ಯೇಂದ್ರ ಅಸ್ತ್ರಯಿಂದ ಕಂಠಪಾಠಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಾನತುಂಗಾಚಾರ್ಯರು, ಭೋಜರಾಜನ ಅಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದವರು. ಏಣಾದರ್ಶನದ ಪ್ರಭಾವವು ಬಹಳವಾಗಿದ್ದಾಗ, ರಾಜನಿಂದ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದರು. ನಂತರ ವೃಷಭజಿನನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರಾದರು, ಭಕ್ತಾಮರದ ಒಂದೊಂದು ಶ್ಲೋಕದಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಶೃಂಖಿಲೆಯನ್ನು ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಭಕ್ತಾಮರದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಪಿಸಿದರು ಎಂಬ ದಂತಕತೆಯಿದೆ.

ಭಕ್ತಾಮರ ಸ್ತೋತ್ರದ ಘಲವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ವ್ಯತ್ಯಗಳೇ ಸಾಕಷ್ಟು ರಚನೆಯಾಗಿವೆ. ಸ್ವತಃ ಮಾನತುಂಗಾಚಾರ್ಯರೇ ತಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಭಕ್ತಾಮರ ಸ್ತೋತ್ರರೂಪ ಪ್ರವೃತ್ತಮಾಲೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದವರು ಇಹ ಪರ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಬಹಿರಂಗ ಸಂಪತ್ತು ಹಾಗೂ ಅಂತರಂಗ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಕ್ತಾಮರ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಪರಿಸು ವರವನ್ನು ಎಂಟು ರೀತಿಯ ಭಯಗಳು ಕಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟ ಭಗವಂತನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾರೆ ಆಚಾರ್ಯ ಮಾನತುಂಗರು.

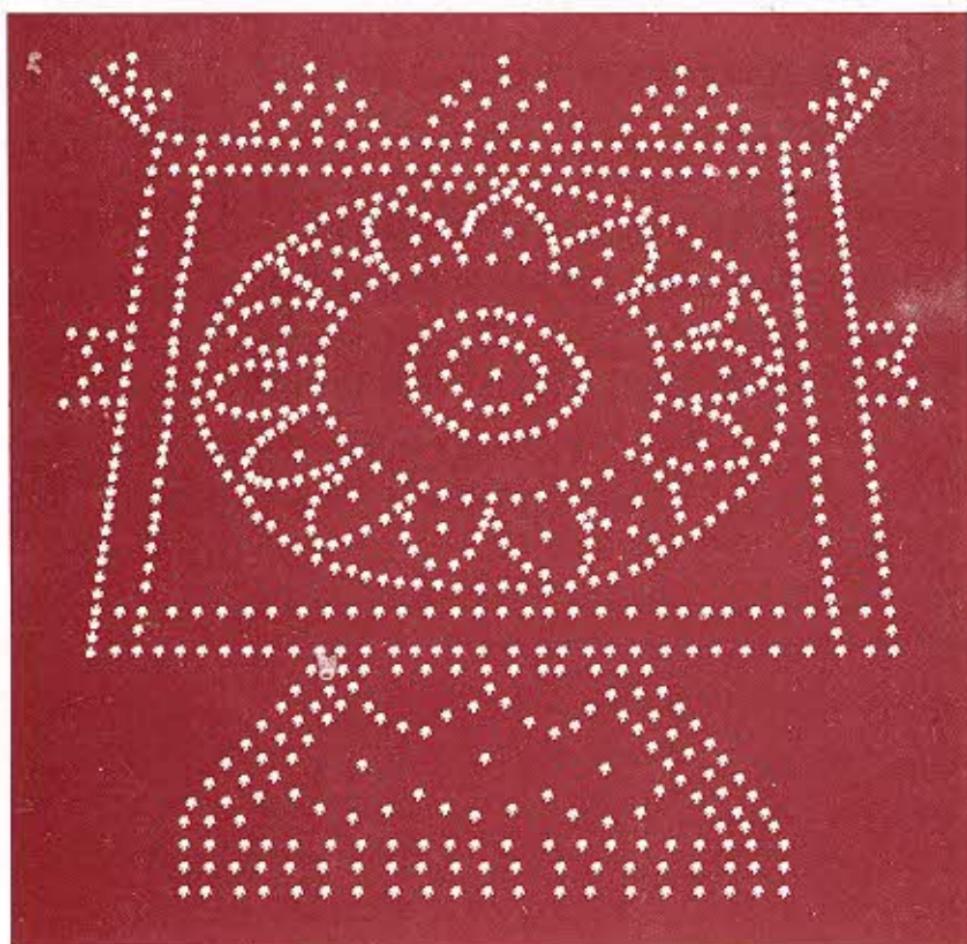
ಈ ಭಕ್ತಾಮರ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ ನಾವೂ ಭಯಮುಕ್ತಾಗೋಣ.

ಅಕ್ಷತಾಪುಂಜದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಾಮರ (ಸ್ತೋತ್ರ) ಯಂತ್ರ

ವೃಷಭಜಿನನ ಪ್ರತಿಕವಾಗಿ ಮದ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಂಕಾರದ ಮೊದಲಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು ಅಕ್ಷತಾಪುಂಜಗಳನ್ನೂ, ಎರಡನೆ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಅಕ್ಷತಾಪುಂಜಗಳನ್ನೂ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಭಕ್ತಾಮರದ ಶಿರ ಸ್ತೋತ್ರಗಳೂ ಪೂರ್ಣ ಗೊಳುತ್ತದೆ. ನಂತರ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಗುಂಪುಗಳ ಎಂಟು ಅಕ್ಷತಾಪುಂಜಗಳನ್ನು ಮೊದಲ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ತೋತ್ರದ

ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳನ್ನು ಈ ನಾಲ್ಕು ಗುಂಪುಗಳು ಪ್ರತಿಮಿಸುತ್ತವೆ. ಎರಡನೆಯ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಗುಂಪುಗಳ ಹದಿನಾರು ಪುಂಜಗಳನ್ನಿಡಲಾಗಿದೆ. ಆ ಹದಿನಾರು ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಪುಂಜಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸುತ್ತುವರಿದಿರುವ ಪುಂಜಗಳ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಪುಂಜಗಳ ಶಿಲ್ಪ ಪುಂಜಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಅಪುಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಪುಂಜಗಳಿಂದ ಸೇರಿಸಿ ಗೋಪುರಾಕಾರವನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಮೇಲೆ ಭತ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೆಳಗೆ ಹೀಗೆ ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತುಭ್ಯಂ ನಮಸ್ತಿಭುವನಾತ್ಮಿಹರಾಯ ನಾಥ !
 ತುಭ್ಯಂ ನಮಃ ಕ್ಷಿತಿಲಾಮಲಭೂಷಣಾಯ ||
 ತುಭ್ಯಂ ನಮಸ್ತಿಜಗತಃ ಪರಮೇಶ್ವರಾಯ !
 ತುಭ್ಯಂ ನಮೋ ಚನ ! ಭವೋದಧಿತೋಷಣಾಯ ||

ಶ್ರೀಮದನಂತಜ್ಞನೇಂದ್ರಿರ ವೃತ್ತವ, ಆ ಮಹಾಜಿನಮುನಿವಚನಸಮೃತವ |
ಪ್ರೇಮದಿ ಮಾಡುವ ಅದಕೆ ತಕ್ಷಣವನು, ನೇಮದಿ ಕೊಡುವುದೆಂದಪ್ಪಕೆ
ಕೊಂಡಾಗ ಭಾವಿನಿವೃತ್ತವ ಧರಿಸಿದಳು ||

ಅನಂತ ಹೊಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿದವನೂ, ಅನಂತ ಗುಣಗಳ ಗಣೆಯೂ ಆದ ಆ ಅನಂತ ಜನನು, ನಮ್ಮ ಅನಂತವಾದ ಅಂತರಂಗಿಕ ಗಾಧಾಂಧಕಾರ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲೀ ಎಂದು ಭಗವದ್ ಗುಣಭದ್ರಾಚಾರ್ಯರು ಉತ್ತರ ಪ್ರತಾಣದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕನೇಯ ತೀಥಂಕರರಾದ ಅನಂತನಾಥ ಭಗವಂತನನ್ನು ವಾರ್ಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಧಾತಕೀಖಿಂಡ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಅರಿಷ್ಟವೆಂಬ ಮಹಾನಗರ. ಪದ್ಮರಥನೆಂಬುವನು ಪ್ರಜಿಗಳಿಗೆ ಶ್ರುತಿಯನಾದ ದೂರೆ. ಅವನು ಬಹುಕಾಲದವರೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಭೋಗಿಸಿ ಶ್ರವ್ಯಾಪ್ತನಾಗಿ ಒಮ್ಮೆ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭ ಜನರನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡಿ ಬಹು ವಿನಯದಿಂದ ಆವರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದನು. ಸ್ವಯಂಪ್ರಭ ಜನರಿಂದ ಧರ್ಮೋಪದೇಶವನ್ನು ಪಡೆದು, ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ವ್ಯೇದಾಗ್ನಿಪರವಾದನು. ತನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಗ ಘನರಥನಿಗೆ ಒಬ್ಬಿಸಿ, ತಾನು ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದು - ಏಕದಶಾಂಗ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾರಂಗತನಾಗಿ ತೀಥಂಕರನಾಮಕರ್ಮವನ್ನು ಬಂಧಿಸಿಕೊಂಡನು. ನಂತರ ಆತ್ಮಾರಾಥನೆ ಮಾಡಿ ಶರೀರ ಶ್ವಾಸ ಮಾಡಿ ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರನಾಗಿ ಜನಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಇವ್ಯತ್ತೆರಡು ಸಾಗರೋಪವು ಕಾಲದವರೆಗೆ ಸುಖಿವನ್ನನುಭವಿಸಿದನು.

ಭರತಖಂಡದ ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತಾದ್ವಾಪುವಂತಜನೂ ಕಾಶ್ಯಪ ಗೋತ್ರ ಜನೂ ಆದ ಸಿಂಹಸೇನನೆಂಬ ಮಹಾರಾಜನಿದ್ದನು. ಅತನ ಮಹಾರಾಜ ಜಯ ಶ್ವಾಸಮಾದೇವಿ. ಇವರ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರನು ಜನಿಸುವನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ದೇವತೆಗಳು ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ವಸುಧಾರೆಯನ್ನು ಸುರಿಸಿದರು.

ಕಾತೀಕ ಮಾಸದ ರೇವತೀ ನಕ್ಷತ್ರದ ವಾರ್ಷಿಕ ದಿನ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದಲ್ಲಿ ಜಯಶ್ವಾಸಮಾದೇವಿಯು ಹದಿನಾರು ಸ್ವಾಪ್ನಗಳನ್ನು, ತನ್ನ ಮುಖಿವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸು ತೀರುವ ಅನ್ಯಾಯನ್ನು ಕಂಡು, ಪತಿಯ ಅವಧಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರನು ನೆಲೆಸಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಬಹು ಸಂತೋಷ ತಾಳಿದಳು.

ದೇವತೆಗಳು ತೀಥಂಕರನಾಗಲಿರುವ ಶಿಶುವಿನ ಗರ್ಭವರಣ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ದಂಪತೀಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸತ್ಯರಿಸಿದರು.

ಜಯಶ್ವಾಸಮಾದೇವಿಯು ಜ್ಯೋಷ್ಟಾಮಾಸದ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ದ್ವಾದಶಿ ತಿಥಿಯಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯಶಾಲಿಯಾದ ಸುತನನ್ನು ಪಡೆದಳು. ದೇವತೆಗಳು ಶಿಶುವಿಗೆ ಮೇರುವಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿಷೇಕವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನಂತನಾಥನೆಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿ ಜನ್ಮಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು.

ಅನಂತನಾಥನಿಗೆ ಮುವತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಯ ವರ್ಣಾಯಸ್ಸು, ಐವತ್ತು ಬಿಲ್ಲು ಎತ್ತರ, ಸುವರ್ಣಾವರ್ಣ, ಏಳು ಲಕ್ಷ್ಯ ಐವತ್ತು ವರ್ಣಗಳ ನಂತರ ತಂದೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು

ಪಡೆದು, ಹದಿನೇದು ಲಕ್ಷ ವರ್ಷದವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದನು. ಒಮ್ಮೆ ಅನಂತ ನಾಥನಿಗೆ ಉಲ್ಲಾಸಾತಮನ್ನು ನೋಡಿ ವೈರಾಗ್ಯಪುಂಚಾಯಿತು. ಲೋಕಾಂತಿಕ ದೇವರು ಬಂದು ವೈರಾಗ್ಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿದರು. ಅನಂತನಾಥನು, ಅನಂತ ವಿಜಯನೆಂಬ ತನ್ನ ಪ್ರತ್ಯನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದೀಕ್ಷೆಪಹಿಸಿ ದೀಕ್ಷಾ ಕಲ್ಯಾಣ ವನ್ನು ಪಡೆದನು. ಸಹೇತು ಕ ವನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಆಚರಿಸಿ, ಕೇವಲಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದು, ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಕೇವಲಜ್ಞಾನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಪಡೆದನು. ದ್ವಾದಶಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥದೇಶಗ್ರದ್ದು ಸನ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು. ಆಯಾಷ್ವಾಸನಾನದಲ್ಲಿ ೯೧೧೦ ಮಂದಿ ಮನಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮ್ಮೀದ್ಧಿ ವಿರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಪರಮಪದವನ್ನು ಪಡೆದು ದೇವತೆಗಳಿಂದ ನಿರಾಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಪಡೆದನು.

ಭಾದ್ರಪದಮಾಸದ ಮಹಿಳೆ ತ್ರಯೋದಶಿಯಂದು ಅನಾಹತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಸ್ವಾಪನೆ ಮಾಡಿ, ನೂತನ ದಾರವನ್ನು ಆದರಲ್ಲಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಿ, ಚತುರ್ಂತಿಯಂದು ಆದಾರವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಅನಂತನಾಥನನ್ನು ಹದಿನಾಲ್ಕು ರೀತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಹೌಣಿಮಿಯಂದು ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಂಕಣ ವಿಸರ್ವಾನೆಯೋಡನೆ ವ್ರತವನ್ನು ಪೂಣಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅನಂತಪ್ರತಮನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದರಿಂದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಶೀಫ್ರವಾಗಿ ಮೂಲೋಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡುವ ತಕ್ತಿಯು ಬರುವುದೆಂಬ ನಂಬುಗೆಯಿದೆ.

ಅಕ್ಷತಾಪುಂಜದಲ್ಲಿ ಅನಂತಯಂತ್ರ,

ನಡುವಿನ ಪುಂಜವು ಅನಂತ ತೀರ್ಥಾಂಕರರನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರ ಸುತ್ತಲಿನ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಪುಂಜಗಳು ವ್ಯಷಭ ತೀರ್ಥಾಂಕರರಿಂದ ಅನಂತನಾಥ ತೀರ್ಥಾಂಕರರನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತವೆ. ಎರಡನೆಯ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏಂ ಪುಂಜಗಳು, ಮೂರನೆಯ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇವಿ ಪುಂಜಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳೂ ಸಹ ವ್ಯಷಭ ತೀರ್ಥಾಂಕರ ರಿಂದ ಅನಂತನಾಥ ತೀರ್ಥಾಂಕರರ ನಾಮಸ್ವರಣೆಯ ಪುನರಾವರ್ತನಗಳು. ಈ ಇವಿ ಪುಂಜಗಳ ಮೇಲೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಕರ್ಮಲ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಇನೆಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಮೇಲ್ಕೂಗದಿಂದ ಶುರು ಮಾಡಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ಪುಂಜವನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

೧. ಒಂ ಚತುರ್ಂತ ತೀರ್ಥಾಂಕರ ದೇವೇಭ್ಯೋನಮಃ
೨. ಒಂ ಸಿದ್ಧ ಪರಮೇಷ್ಠಿನಾಂ ಚತುರ್ಂತ ಗುಣೇಭ್ಯಃ ನಮೋನಮಃ
೩. ಒಂ ಮತಿಕೃತಾವಧಿ ಸಂಪನ್ಮು ಚತುರ್ಂತ ಮನಿಭ್ಯೋ ನಮೋನಮಃ

- ల. १० దేవకృత చతుదశ అతికయోభ్యో నమోనమః
- ఇ. १० చతుదశ పూచోభ్యో నమోనమః
- ఈ. १० చతుదశ గుణస్థానేభ్యో నమోనమః
- డ. १० చతుదశ మాగ్రణా స్థానేభ్యో నమోనమః
- ఎ. १० చతుదశ జీవ సమాసేభ్యో నమోనమః
- ఏ. १० చతుదశ నరిభ్యో నమోనమః
- ఐ. १० చతుదశ మనుభ్యో నమోనమః
- ఐ. १० చతుదశ రత్నభ్యో నమోనమః
- ఐ. १० చతుదశ స్వరేభ్యో నమోనమః
- ఐ. १० చతుదశ తిథిభ్యో నమోనమః
- ఐ. १० చతుదశ బాహ్యభ్యంతర పరిగ్రహ రహిత మునిదేవేభ్యో నమోనమః

అథవా వ్యషభదేవాయనమః ఎందు వ్యషభ తిథంకరరింద తొడగి అనంత తిథంకరరవరేగె, దళగళల్లి తిథంకరరన్న స్థాపనే మాడబేకు.

మేలే ఎంబత్తునాల్య ప్రంజగళింద కమలపత్రవన్న వేష్టనగొళిసి అనంతనాథనన్న స్వరణ మాడలాగిదె. సుత్తలూ మండలవన్న రచిసి ద్వాజ గోవ్యరగళన్న రచిసలాగిదె. కళగే షీతవన్నిట్టు అనంతయంత్రవన్న స్థాపనే మాడలాగిదె.

వరచరిత్ర భూషణం । సుత మనంత శంఛ్యకం ॥
కనకపద్మ కృయాజీ భవవినాతకం జినం ।